

Samenvatting

In dit onderzoek staat het TILA-project centraal, een project waarbij middelbare scholieren uit verschillende landen opdrachten met elkaar uitvoeren via diverse computergemedieerde communicatiemiddelen, zoals chat, videocommunicatie, online fora en spellen. Er wordt gekeken naar de manier waarop Spaans- en Engelstalige leerlingen misverstanden oplossen in chatgesprekken en videogesprekken. Door middel van een multimodale discourseanalyse worden de triggers van de betekenisonderhandelingen, het verloop van de onderhandelingen en de strategieën die de leerlingen inzetten om elkaar te begrijpen in kaart gebracht. Het blijkt dat er in videogesprekken meer onderhandelingen over betekenis voorkomen en dat deze hoofdzakelijk worden veroorzaakt door woordproblemen. De meeste misverstanden in de chatgesprekken zijn inhoudelijk van aard. De onderhandelingen in de chatgesprekken verlopen explicieter en zijn uitgebreider dan die in de videogesprekken. In de videogesprekken voldoet vaak een aanpassing van taalgebruik om het misverstand op te lossen, in de chatgesprekken is meestal een uitgebreide uitleg nodig. Bij het oplossen van misverstanden gebruiken leerlingen communicatieve vaardigheden die van belang zijn in interculturele interacties, telecollaboratie zou dus een nuttige aanvulling zijn voor het vreemde talen onderwijs op de middelbare school.

Inhoudsopgave

1. Inleiding	p. 5
2. Theoretisch kader	p. 5
2.1 <i>Taal en cultuur</i>	p. 5
2.2 <i>Interculturele competenties</i>	p. 6
2.3 <i>Telecollaboratie</i>	p. 7
2.4 <i>TILA-project</i>	p. 9
2.5 <i>Computergemedieerde communicatie</i>	p. 10
2.6 <i>Misverstanden</i>	p. 12
2.7 <i>Betekenisonderhandelingen</i>	p. 13
2.8 <i>Betekenisonderhandelingen in chat- en videogesprekken</i>	p. 14
3. Hoofd- en deelvragen	p. 15
4. Methode	p. 17
4.1 <i>Corpus</i>	p. 17
4.2 <i>Materiaal en procedure</i>	p. 18
4.3 <i>Analysemethode</i>	p. 19
5. Resultaten	p. 22
5.1 <i>Verloop gesprekken</i>	p. 22
5.2 <i>Triggers</i>	p. 23
5.3 <i>Verloop van de onderhandelingen</i>	p. 26
5.4 <i>Strategieën om misverstanden op te lossen</i>	p. 31
6. Discussie	p. 36
7. Conclusie	p. 38
8. Literatuur	p. 39
Bijlagen	p. 42
1. <i>Transcriptieconventies</i>	p. 42
2. <i>Overzicht betekenisonderhandelingen</i>	p. 43

1. Inleiding

In deze wereld van een één wordend Europa is het zeer gemakkelijk over de landgrenzen heen te bewegen, wat leidt tot veel arbeidsmobiliteit. Het werken in een internationale context vereist veel van de communicatieve competenties van werknemers. Niet alleen moeten zij talige competenties bezitten om zich te kunnen uitdrukken in een andere taal, zij moeten ook intercultureel competent zijn om zich te kunnen redden in een internationale context (Backus e.a., 2013; Hua, 2014). Om goed voorbereid te zijn op een dergelijke internationale werkomgeving is het van groot belang dat studenten beide competenties ontwikkelen. Het Europees Centrum voor Moderne Talen besteedt in het ontwikkelen van doelstellingen voor het onderwijs steeds meer aandacht aan interculturele competenties (Chandelier e.a., 2012), maar een omschrijving van concrete vaardigheden die leerlingen moeten bezitten aan het eind van hun schoolcarrière blijft uit. Een dergelijke concrete omschrijving van linguïstische competenties is er wel, namelijk het Europees Referentiekader, dat veel onderwijsinstellingen aanhouden. Om deze reden ligt de aandacht op veel scholen nog zeer op het ontwikkelen van linguïstische competenties, en blijven interculturele competenties onbelicht. Het TILA-project (Telecollaboration for Intercultural Language Acquisition) benut de mogelijkheden van moderne technieken om leerlingen hun tweede taal in een authentieke context te laten gebruiken. Het project brengt via telecollaboratie leerlingen van middelbare scholen uit verschillende landen met elkaar in contact en laat hen samen taken uitvoeren. De taken zijn erop gericht dat er zoveel mogelijk culturele aspecten aan bod komen. Hierdoor leren de leerlingen samen te werken en interacties aan te gaan met mensen uit andere culturen, dit kunnen zij doen in een voor hen bekende omgeving met een leerkracht die hen feedback kan geven. De leerlingen communiceren via chat, videocommunicatie, discussiefora en spelen online games met elkaar. In dit onderzoek zal centraal staan hoe de leerlingen onderhandelen over betekenissen van woorden en culturele fenomenen. De volgende hoofdvraag staat centraal: *Hoe verlopen betekenisonderhandelingen tussen middelbare scholieren via videocommunicatie- en chatgesprekken in een interculturele context?*

In dit verslag zal eerst de theoretische achtergrond van het onderzoek uiteengezet worden, die vervolgens zal vloeien tot de hoofd- en deelvragen van dit onderzoek. Vervolgens zal de onderzoeksmethode toegelicht worden. Daarna volgt een presentatie van de resultaten die bediscussieerd en samengevat zal worden in de discussie en conclusie.

2. Theoretisch kader

2.1 Taal en cultuur

Het leren van taal en cultuur zijn onlosmakelijk aan elkaar verbonden. Wanneer iemand een taal leert, wordt hij of zij blootgesteld aan feiten en gebruiken uit de samenleving waarin de doeltaal

gesproken wordt (Hua,2014). Er zijn verschillende manieren waarop men iets over cultuur kan aanleren: men kan de culturele gebruiken als feiten aanbieden om uit het hoofd te leren of men kan een meer geïntegreerde aanpak aanhouden waarbij cultuuronderwijs verweven is met het taalonderwijs. Bij beide aanpakken staat het leren hoe een cultuur in elkaar zit centraal. Deze benaderingen zijn gangbaar in het huidige onderwijs, maar er is een groeiend aantal wetenschappers en onderwijskundigen dat naar een benadering toe wil waarbij een breder begrip van cultuur het uitgangspunt vormt (Van Maele & Mertens, 2014). Volgens velen kan een cultuur niet gereduceerd worden tot een aantal feiten, normen en gebruiken maar moet gezien worden als een complex geheel dat dynamisch en veranderlijk is (Dervin, 2011). Een bepaalde cultuur is verbonden aan een groep, leden van deze groep hebben de cultuur aangeleerd gekregen, de cultuur heeft invloed op hun gedrag en hun interpretatie van gedrag maar geen twee individuen delen exact dezelfde culturele kenmerken omdat men bij meerdere culturele groepen tegelijk kan horen. Daarnaast vertoont een cultuur regulariteiten, bijvoorbeeld waarden en principes, linguïstische en non-linguïstische conventies en gedragsrituelen, maar kan dit veranderen door de tijd heen (Spencer-Oatey en Franklin, 2009).

Wanneer men deze definitie van cultuur aanhoudt, is het dus niet van belang dat leerlingen culturele kenmerken uit hun hoofd leren maar dat ze leren hoe ze interacties aan kunnen gaan met mensen met een andere culturele achtergrond. Ze moeten hierbij niet alleen gefocust zijn op verschillen, maar ook op overeenkomsten. Hua omschrijft het als volgt: leerlingen moeten 'interculturele sprekers' worden, personen "*who can mediate between different cultures and different viewpoints*" (Hua, 2014, p.7). In de volgende paragraaf zal centraal staan welke vaardigheden een interculturele spreker moet bezitten.

2.2 Interculturele competenties

Byram (2012) schetst een interculturele spreker als iemand die open en nieuwsgierig is naar andere culturen, die zijn of haar eigen waarden en normen kritisch kan evalueren en die kan inzien dat de manier waarop we dingen interpreteren aangeleerd is en dat het daarom niet vanzelfsprekend is dat iemand anders deze dingen net zo interpreteert. Een interculturele spreker snapt dat er misverstanden kunnen ontstaan, hoe linguïstisch competent de sprekers ook zijn. Volgens Byram (2008) bestaat interculturele competentie uit een vijftal aspecten:

- Attitude: nieuwsgierigheid en openheid, bereid om mening over eigen en andermans cultuur aan te passen;
- Kennis over sociale groepen en hun producten, praktijken in eigen land en andermans land, en over het algemene proces van maatschappelijke en individuele interactie;

- Vaardigheden om te interpreteren en relateren: een document of gebeurtenis van een andere cultuur kunnen interpreteren, het kunnen uitleggen en relateren aan iets uit de eigen cultuur;
- Vaardigheden om te ontdekken en interacties aan te gaan: nieuwe kennis over een cultuur en culturele praktijken kunnen verwerven en kennis, attitude en vaardigheden ter plekke kunnen inzetten in interacties;
- Kritisch cultureel bewustzijn/politieke educatie: kritisch perspectieven, praktijken en producten van de eigen en van andermans cultuur kunnen evalueren.

Spencer-Oatey en Franklin (2009) geven heel concrete handvatten over communiceren in een interculturele setting. Ze geven bijvoorbeeld aan dat het belangrijk is om op iemands non-verbale communicatie te letten, actief te luisteren, belangrijke informatie expliciet te noemen zodat er gedeelde kennis ontstaat en om het niveau van spreken aan te passen aan het niveau van de gesprekspartner. Daarnaast zien zij een goede harmonie in het gesprek als belangrijke factor voor het succes van het gesprek. Daarom is het belangrijk om op de hoogte te zijn van contextuele factoren, interpersoonlijke relaties en sociale informatie. De kennis die men heeft over deze aspecten kan men inzetten om beleefd en begripvol over te komen.

Samengevat is kennis over culturele praktijken belangrijk, maar is het nog belangrijker om te weten wanneer je deze kennis toe moet passen in een interculturele interactie en wanneer je deze kennis moet aanpassen of aanvullen. Hiervoor is een open houding en nieuwsgierigheid naar de ander nodig, zodat strategieën aangepast kunnen worden naarmate de situatie zich ontwikkelt. Flexibiliteit is dus een zeer belangrijke eigenschap. In de volgende paragrafen wordt besproken hoe het gebruik van moderne technologieën bij kan dragen aan het taalonderwijs door leerlingen uit verschillende culturen met elkaar in contact te brengen. Hierdoor kunnen zij ervaren hoe het is om te communiceren in een interculturele context.

2.3 Telecollaboratie

Telecollaboratie staat voor 'online intercultural exchange' (O'Dowd, 2011). Het is dus te omschrijven als een uitwisseling in de online wereld in plaats van in de echte wereld. Hierbij gaan leerlingen een interactie aan met leerlingen uit andere landen met als doel hun taalvaardigheid en hun interculturele competenties verder te ontwikkelen. Uit een onderzoek van Liaw (2006) is gebleken dat telecollaboratie hier inderdaad aan kan bijdragen. Studenten moesten op een online forum gedachten met elkaar uitwisselen, naarmate ze dit vaker deden hadden ze steeds minder een woordenboek nodig, wat erop wijst dat hun talige vaardigheden vooruit gingen. Daarnaast ontwikkelden ze verschillende interculturele competenties zoals interesse in andere culturen, het kunnen wisselen van perspectief en kennis over andere culturen en interculturele communicatie

(Liaw, 2006). In een recenter telecollaboratie-project, namelijk het NIFLAR-project (2014) bleken studenten ook op deze twee vlakken vooruit te gaan. Bij het project moesten docenten Spaans in opleiding uit Spanje en studenten Spaans uit Nederland met elkaar taken uitvoeren in virtuele werelden en door middel van videocommunicatie. De studenten waren erg tevreden over het project: ze gaven aan dat ze zelfverzekerder waren geworden in het gebruik van hun tweede taal, dat ze vloeiender praatten, dat ze meer initiatief durfden te nemen, dat ze zich meer bewust waren geworden van interculturele overeenkomsten en verschillen en hoe ze hiermee om konden gaan (Canto, de Graaff & Jauregi, 2014). Niet alleen de leeders van een taal ontwikkelen interculturele competenties dankzij het gebruik van telecollaboratie. O'Dowd (2000) vond in een pilot study, waarin Spaanse en Amerikaanse studenten met elkaar communiceerden via videocommunicatie, dat de studenten hun spreektempo en woordkeuze in hun moedertaal aanpasten aan het niveau van hun gesprekspartner. Inzien dat aanpassing van de eigen manier van spreken noodzakelijk is en dit vervolgens ook doen is een belangrijke interculturele competentie volgens Spencer-Oatey & Franklin (2009).

In de afgelopen vijftien jaar zijn er veel onderzoeken naar telecollaboratie uitgevoerd waarin verscheidene kenmerken van telecollaboratie centraal stonden. Lin en Schwartz (2003) tonen aan dat cross-cultureel contact kan zorgen voor meer reflectie op de eigen identiteit, uit hun onderzoek naar de manier waarop telecollaboratie hieraan kan bijdragen blijkt dat telecollaboratie studenten en docenten blootstelt aan nieuwe educatieve waardes en praktijken die hun eigen kunnen verrijken. Jauregi en anderen (2012) tonen aan dat het gebruik van telecollaboratie een positieve impact heeft op de motivatie van studenten om bezig te zijn met het leren van een taal. In een aantal onderzoeken wordt gewezen op de voorwaarden voor het slagen van telecollaboratie. Belz (2003) benadrukt het belang van het goed opleiden van de docent, zodat deze culturele patronen kan identificeren en uitleggen aan de leerlingen. Een andere belangrijke factor is de multimodale communicatieve competentie van de studenten: *"their ability to make efficient use of the modes for meaning making available in a given online environment in order to engage in interculturally rich interaction"* (Hauck & Youngs, 2008, p. 103). Hoe vaardiger de student was in het gebruik van moderne communicatiemiddelen, hoe meer voordeel ze hadden van de uitwisseling (Hauck & Youngs, 2008). Een praktische voorwaarde is het hebben van genoeg goede technische middelen, technische problemen kunnen een telecollaboratie-project erg vermoeilijken (Canto, de Graaff & Jauregi, 2014). Tot slot is taak een belangrijke factor. Canto, de Graaff en Jauregi (2014) hadden voor het NIFLAR-project taken ontwikkeld met 'culturele gaps': afbeeldingen of teksten die ervoor moesten zorgen dat de studenten een onderwerp aansneden waarin hun culturen verschilden. Uit het onderzoek bleek dat de taken goed aansloten bij hun educatieve doeleinden: er werden veel

interculturele betekenisonderhandelingen getriggerd. Zij zagen dat de taken in grote mate stuurden waarover gesproken werd.

Zoals in de vorige alinea's naar voren is gekomen, is het grote voordeel van telecollaboratie dat het 'in-de-klas-onderwijs' combineert met 'in-het-veld-onderwijs': studenten hebben authentiek contact met studenten uit een ander land maar moeten hierbij wel specifieke taken uitvoeren die de docenten kunnen laten aansluiten bij hun educatieve doelstellingen (Canto, de Graaff & Jauregi, 2014). Hoewel telecollaboratie veel voordelen heeft en de kosten relatief laag zijn, wordt het nog niet veel gebruikt in het onderwijs. O'Dowd (2011) geeft hiervoor verschillende redenen. Zo hebben leraren met hun klas vaak geen tijd voor dit soort extra activiteiten. Op deze manier blijft het een activiteit die extra-curriculair is en alleen voor de meest gemotiveerde leerlingen en leraren.

2.4 TILA-project

Het TILA-project is een telecollaboratie-project dat ontwikkeld is voor leerlingen van de middelbare school. Aan het project hebben diverse leerlingen van verschillende middelbare scholen in Europa deelgenomen. De leerlingen werden gekoppeld aan leerlingen uit een ander land en voerden samen taken uit op verschillende platformen, zoals videocommunicatie, online games, discussiefora en chat. Bij het uitvoeren van de opdrachten spraken de leerlingen een lingua franca met elkaar of in tandem, hierbij werd de taal gesproken die voor één van beiden de moedertaal was en voor één van beiden een tweede taal. Het project werd gekoppeld aan het taalonderwijs op school, dus de leraren hadden enigszins invloed op de taken die de leerlingen moesten uitvoeren, zodat het zo goed mogelijk aansloot bij hun curriculum.

De meeste onderzoeken naar telecollaboratie zijn uitgevoerd onder studenten, er is nog weinig bekend over het gebruik van telecollaboratie met een jongere doelgroep (Van der Kroon, Jauregi & Ten Thije, 2015). Juist deze doelgroep heeft veel baat aan het ontwikkelen van linguïstische en culturele competenties omdat ze nog jong zijn en snel leren, daarnaast is de middelbare school de enige plek is waar leerlingen nog verplicht in aanraking komen met vreemde talen onderwijs. Uit verschillende onderzoeken blijkt dat telecollaboratie-projecten ook voor middelbare scholieren positief bijdragen aan de motivatie, het interculturele bewustzijn en de linguïstische competentie van leerlingen, maar er is nog weinig bekend over het effect van telecollaboratie op communicatieve vaardigheden (Pol, 2012). Van der Kroon, Jauregi en Ten Thije (2015) onderzochten het gebruik van meta-communicatieve strategieën in TILA. Uit het onderzoek bleek dat leerlingen veel verschillende discourse strategieën inzetten om elkaar te begrijpen en de taken succesvol uit te voeren. Hoewel het model van Bahtina (2013) dat in het onderzoek gebruikt is niet op alle punten toe te passen was voor het project, lijkt het project veelbelovend voor het opdoen van communicatieve vaardigheden. In dit onderzoek staat centraal welke verschillende strategieën gebruikt worden in verschillende

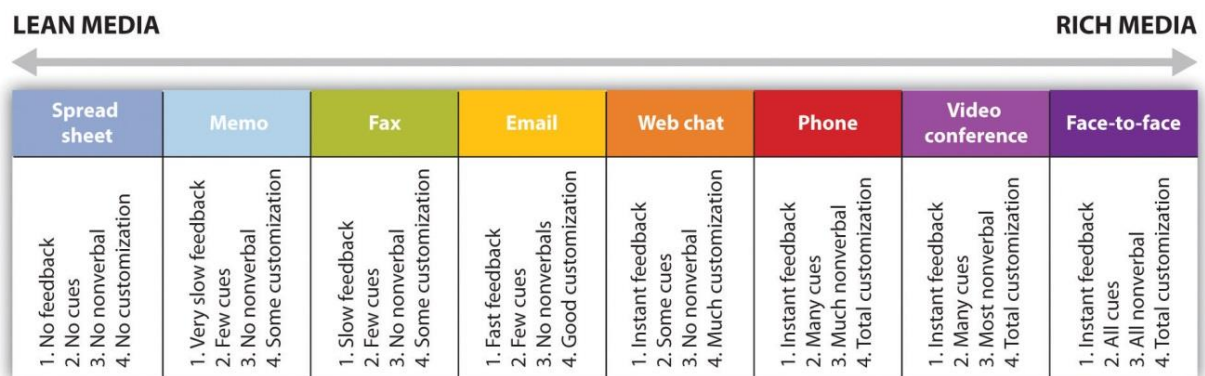
vormen van computergemedieerde communicatie, namelijk chat en videocommunicatie. In de volgende paragrafen worden de verschillen tussen deze genres uiteengezet.

2.5 Computergemedieerde communicatie

Media verschillen in de manier waarop zij informatie overbrengen, volgens Daft en Lengel (1986) verschillen media in rijkheid :

“Information richness is defined as the ability of information to change understanding within a time interval. Communication transactions that can overcome different frames of reference or clarify ambiguous issues to change understanding in a timely manner are considered rich. Communications that require a long time to enable understanding or that cannot overcome different perspectives are lower in richness.” (Daft & Lengel, 1986, p. 560)

Factoren die bijdragen aan de rijkheid van een medium zijn mogelijkheid tot onmiddellijke feedback, aantal signalen en kanalen dat men kan gebruiken, mate waarin de boodschap persoonlijk gemaakt kan worden en taalvariëteit. Daft en Lengel (1986) beschouwen persoonlijke communicatie (face-to-face communicatie) als de meest rijke vorm van communiceren en numerieke documenten als de minst rijke vorm. In de loop der jaren hebben verschillende onderzoekers nieuwe mediavormen toegevoegd aan hun continuüm, zoals in bovenstaande afbeelding te zien is, is videocommunicatie een rijker medium dan chat.

Afbeelding 1: Continuüm arme - rijke media (Wrench, Punyanunt-Carter & Ward, 2015, §11.3)

Om computergemedieerde communicatievormen meer in detail met elkaar te vergelijken, heeft Herring (2007) een classificatieschema gemaakt waarin verschillende mediafactoren van computergemedieerde communicatie uiteengezet worden. De eerste mediafactor die zij noemt is synchroniciteit: bij synchrone media moeten beide gebruikers tegelijk ingelogd zijn om met elkaar te kunnen communiceren, bij asynchrone media hoeft dit niet: berichten kunnen gestuurd en gelezen worden als de ander niet aanwezig is. Synchroniciteit is volgens Herring (2007) een voorspeller van

structurele complexiteit van de boodschap. De tweede factor is of het medium alleen eenrichtingscommunicatie toelaat of dat gesprekspartners tegelijk kunnen communiceren. In het laatste scenario kunnen gesprekspartners elkaar onderbreken en kunnen zij elkaar simultane feedback geven. Een belangrijke factor die invloed heeft op de meta-linguïstische kennis in het gesprek is hoe lang de tekst te zien blijft: als de tekst lang blijft staan gaat men meer spelen met taal en kan men meerdere conversaties tegelijk houden volgens Herring. De maximale grootte van de boodschap heeft invloed op de lengte van elke uiting en het gebruik van afkortingen door de gesprekspartners. De hoeveelheid kanalen van communiceren heeft invloed op de rijkheid van de boodschap. Volgens Herring (2007) zorgt anonimiteit ervoor dat mensen meer over zichzelf vertellen, ze meer anti-sociaal gedrag vertonen en dat ze spelen met hun identiteit. Privé berichten sturen, filteren en quoten zijn technische mogelijkheden van sommige media. Herring (2007) geeft aan dat gebruikers deze mogelijkheden benutten wanneer zij tot de mogelijkheden van het medium behoren. Tot slot noemt zij *message format*: de manier waarop het medium werkt die bepaalt hoe de berichten verschijnen en visueel gepresenteerd worden. Dit kan in volgorde van uiten en in volgorde van ontvangen. Veel CMC-systemen werken met volgorde van ontvangen, dit kan zorgen voor ‘disrupted turn adjacency and interleaved exchanges’, dit wil zeggen dat bijvoorbeeld vraag-antwoordsequenties niet onder elkaar staan of dat er op sommige opmerkingen geen reactie volgt. In tabel 1 is te zien welke mediafactoren van toepassing zijn op chat en op videocommunicatie.

Tabel 1: Mediafactoren videocommunicatie en chat (Schema Herring, 2007, p. 13)

	Videocommunicatie	Chat
Synchroniciteit	Synchroon	Zowel synchroon als asynchroon mogelijk
Overdracht berichten	Twee richtingen tegelijk	Eenrichtingsverkeer
Behoud van tekst	Geen	Gehele gesprek
Maximale grootte van bericht	Geen limiet	Limiet afhankelijk van chatprogramma
Communicatiekanalen	Audio en video	Tekst
Anonimiteit	Niet anoniem	Redelijk tot volledig anoniem
Privé berichten sturen	Mogelijk	Mogelijk
Filteren	Niet mogelijk	Mogelijk in sommige chatprogramma's
Quoten	Mogelijk tot op zekere hoogte	Mogelijk
Format	Volgorde van uiten	Volgorde van ontvangen

Video en chat verschillen op veel aspecten, de belangrijkste verschillen voor dit onderzoek zijn de volgende:

- Overdracht berichten: videocommunicatie heeft de mogelijkheid om in twee richtingen tegelijk te praten, chat niet, hierdoor geeft videocommunicatie de mogelijkheid van simultane feedback en elkaar onderbreken;
- Behoud van tekst: in chatgesprekken wordt de tekst behouden, in videogesprekken niet, dit kan leiden tot meer spelen met taal in de chatgesprekken;
- Maximale grootte van bericht: afhankelijk van het chatprogramma zit er een limiet aan de berichtgrootte, dit kan zorgen voor korte boodschappen;
- Hoeveelheid communicatiekanalen: videocommunicatie heeft meer kanalen, dit maakt het een rijker medium dan chat, in videogesprekken kan er dus meer informatie in een kortere tijd doorgegeven worden;
- Format: bij chatgesprekken staan de berichten in volgorde van ontvangen, dit kan zorgen voor 'disrupted turn adjacency': beurten die opeenvolgend zouden moeten zijn, zoals vraag-antwoordsequenties, kunnen onderbroken worden doordat er uitspraken tussendoor komen. Dat de uitspraken niet in een logische volgorde staan, kan verwarring opleveren. In de volgende paragraaf wordt de definitie van misverstanden besproken.

2.6 Misverstanden

Elkaar begrijpen is cruciaal voor het succes van de dialoog. Volgens Pickering en Garrod (2004) begrijpt men elkaar wanneer men dezelfde mentale representatie van het onderwerp heeft. Dit wordt volgens hen in de meeste gesprekken gemakkelijk bereikt door "an interactive processing mechanism that leads to the alignment of linguistic representations between partners." (Pickering & Garrod, 2004, p.8) Gesprekspartners gaan vanzelf op één lijn zitten door een mechanisme dat priming heet. Het houdt in dat een uiting van de één bepaalde lexicale en grammaticale elementen bij de ander activeert waardoor de kans groter wordt dat deze op een zelfde manier antwoord zal geven. Volgens Pickering en Garrod (2004) zijn betekenisonderhandelingen dus vaak niet nodig omdat gesprekspartners vanzelf op één lijn zitten door middel van priming. Hiermee gaan zij voorbij aan het feit dat begrip op lexicaal niveau niet de enige factor is voor een succesvolle dialoog. Zoals Byram (2008) aangeeft, zijn er veel meer factoren dan linguïstische competenties die van belang zijn in een dialoog, zoals houding, achtergrondkennis en de vaardigheid om de non-verbale signalen van de ander op te pikken. Een misverstand kan makkelijk ontstaan.

Wanneer kunnen we spreken over een misverstand? Volgens Schwartz (1977), zoals geciteerd in Hinnenkamp (1999), is er pas sprake van een misverstand als de gesprekspartners de

interactie expliciet zo noemen. Hij verwoordt dit als volgt: *“Treating something as a misunderstanding, then, is as much an interpretive accomplishment of speaker-hearers as treating something as a joke or story”* (Schwartz, 1977, zoals geciteerd in Hinnenkamp, 1999, p. 2).

Hinnenkamp zelf neemt het iets ruimer, volgens hem hoeft een misverstand niet per se uitgesproken te worden en kan het ook bestaan als slechts één van de gesprekspartners voelt dat er iets niet klopt. Hinnenkamp maakt een onderscheid tussen ‘overt’, ‘covert’ en ‘latent’ misverstanden. De eerste soort wordt meteen herkend en opgelost, in de volgende paragraaf zal uitgelegd worden hoe misvertanden doorgaans opgelost worden. Soms gaat men na het misverstand terug naar het onderwerp van gesprek voor het misverstand en soms vormt het misverstand een opstap naar het volgende gespreksonderwerp. De covert misverstanden worden langzaam ontdekt door de gesprekspartners: één van beide gaat gesprekspartners onzekerheid vertonen doordat de ‘flow’ van de conversatie niet goed meer loopt of bij tekenen van gebrek aan samenhang in het gesprek. De ‘latent’ misverstanden zijn misverstanden waarbij er geen duidelijke herkenning van het misverstande plaatsvindt. In sommige gevallen is het voor een buitenstaander wel duidelijk dat er een misverstand heeft plaatsgevonden omdat er congruentie mist in het gesprek, de gesprekspartners hadden dit alleen zelf niet door. In andere gevallen is het juist voor een buitenstaander niet duidelijk dat er een misverstand plaatsgevonden heeft omdat alleen één van de gesprekspartners het gevoel heeft dat hij/zij of de gesprekspartner iets niet goed begrepen heeft. Deze laatste vorm van misverstanden kunnen niet meegenomen worden in dit onderzoek omdat de data alleen bestaat uit opgenomen gesprekken, het is dus niet mogelijk nog aan de gesprekspartners te vragen hoe zij de gesprekken ervaarden. De overige vormen van misverstanden zullen allemaal meegenomen worden. Misverstanden tussen gesprekspartners uit een verschillende culturen kunnen niet automatisch interculturele misverstanden genoemd worden (Hinnenkamp, 1999). Een misverstand is pas intercultureel wanneer het verschil in culturele achtergrond van de gesprekspartners ervoor zorgt dat ze elkaar niet begrijpen. Volgens Hinnenkamp (1999) kunnen deze op dezelfde manier opgelost worden als alle andere misverstanden.

2.7 Betekenisonderhandelingen

Varonis en Gass (1985) geven aan dat misverstanden opgelost kunnen worden door ‘negotiation of meaning’ en hebben een model ontwikkeld waarin de stappen staan beschreven die de gesprekspartners in een onderhandeling van betekenis doorlopen. Volgens hun model is er een trigger die het misverstand veroorzaakt, vervolgens geeft één van de gesprekspartners door middel van een indicator aan dat hij of zij het niet snapt en reageert de ander hierop met een uitleg of toelichting. Tot slot geeft degene die het misverstand aankaatte aan of hij of zij het nu wel begrijpt. De triggers van misverstanden kunnen linguïstisch en inhoudelijk van aard zijn. In het eerste geval

begrijpen de gesprekspartners elkaar niet omdat er een taalprobleem is, in het tweede geval begrijpt de luisteraar niet wat de spreker bedoelt door een gemis van inhoudelijke kennis. Misverstanden kunnen opgelost worden door alleen de trigger te herhalen (als men elkaar niet goed verstaan heeft), door de trigger op een aangepaste manier te herhalen (bijvoorbeeld langzamer uitspreken of beter articuleren) of door extra informatie te geven (Smith, 2003). Aanpassen van je manier van spreken en extra informatie geven wanneer dit nodig is, zijn strategieën die Spencer-Oatey en Franklin (2009) belangrijk achten in een interculturele interactie. Bij het oplossen van misverstanden, is men tot op zekere hoogte dus bezig met het trainen van interculturele vaardigheden.

Smith (2003) heeft het model van Varonis en Gass toegepast op betekenisonderhandelingen in chatgesprekken en kwam tot de conclusie dat hiervoor een uitgebreider model nodig was. Hij vond dat de betekenisonderhandelingen in chatgesprekken explicieter verliepen en dat men langer doorging met het checken van begrip van de ander. Hij heeft twee fases toegevoegd aan het model: een bevestigingsfase waarin bevestiging gezocht wordt of de ander het echt heeft begrepen en de herbevestigingsfase waarin bevestiging gegeven wordt van begrip. Smith (2003) geeft aan dat het ontbreken van non-verbale uitingen in chatgesprekken ervoor kan zorgen dat de betekenisonderhandelingen explicieter en langer verlopen dan in normale gesprekken. In de volgende paragraaf zullen meer onderzoeken op dit gebied besproken worden.

2.8 Betekenisonderhandelingen in chat- en videogesprekken

Betekenisonderhandelingen kunnen op een positieve manier aan tweede taalverwerving: ze leiden tot een grotere woordenschat (Bitchener, 2004), vergemakkelijken het leren van een tweede taal en maken studenten bewust van vormfouten waardoor zij deze kunnen verbeteren (Li, 2010). De meeste onderzoeken naar betekenisonderhandelingen zijn gedaan in face-to-face-communicatie, maar recentelijk is er steeds meer aandacht voor betekenisonderhandelingen in chat. Het medium chat heeft een aantal eigenschappen die betekenisonderhandelingen zouden kunnen veroorzaken. Gesprekspartners hebben in chatgesprekken visuele input en meer verwerkingstijd dan face-to-face, waardoor het kan zijn dat ze meer gefocust zijn op vorm en elkaar op vormfouten wijzen. Daarnaast is er de 'disrupted turn adjacency' die eerder ook naar voren is gekomen, wat kan leiden tot misverstanden (Fernandez-Garcia & Martinez-Arbelaiz, 2003).

Rouhshad en collega's (2015) vergeleken betekenisonderhandelingen tussen niet-moedertaal sprekers in face-to-face-gesprekken en chatgesprekken. In totaal kwamen er weinig onderhandelingen voor, maar in de face-to-face-gesprekken was het aantal groter dan in de chatgesprekken. Ze vermoeden dat de extra verwerkingstijd van de chat er juist voor zorgde dat er minder betekenisonderhandelingen waren omdat er minder fouten gemaakt werden. Ook werden betekenisonderhandelingen soms niet doorgezet in chatgesprekken vanwege de onregelmatige

beurtwisseling. Ze vonden dat de betekenisonderhandelingen in de chat explicieter waren dan die in face-to-face-gesprekken, zoals ook Smith (2003) omschrijft. Volgens Rouhshad en anderen komt dit door het ontbreken van non-verbale aanwijzingen. Dat er in totaal weinig betekenisonderhandelingen voorkwamen, komt volgens hen omdat ze gezichtsbedreigend kunnen zijn. Fernandez-Garcia & Martinez-Arbelaiz (2003) vonden ook meer betekenisonderhandelingen in chatgesprekken dan in face-to-face-gesprekken. Zij vergeleken in hun onderzoek verschillende koppels, namelijk niet-moedertaal/niet-moedertaal koppels, moedertaal/moedertaal koppels en niet-moedertaal/moedertaal koppels. De koppels waarin één moedertaal spreker en één niet-moedertaal spreker zat, produceerden de meeste betekenisonderhandelingen. De meeste misverstanden ontstonden doordat de gesprekspartners elkaar niet goed konden verstaan, omdat ze elkaars uitspraak niet gewend waren.

Het lijkt dat chat minder betekenisonderhandelingen veroorzaakt en hierdoor minder effectief is voor tweede taalverwerving dan face-to-face-gesprekken. In een meta-analyse van een groot aantal empirische studies naar de effectiviteit van het gebruik van technologie in vreemde talenonderwijs van Golonka e.a. (2014) komt echter het tegengestelde naar voren. In de chat uitten de respondenten complexere zinnen en gebruikten zij uitgebreidere pragmatische strategieën dan hun klasgenoten die in face-to-face discussiegroepen hadden gewerkt. De reden die genoemd wordt is hierboven ook naar voren gekomen als reden voor het ontbreken van betekenisonderhandelingen in chat: studenten hadden dankzij de vertraging van chat meer tijd om hun uiting te construeren en om te oefenen waardoor ze minder fouten maakten. Het blijkt ook dat het zelfvertrouwen van de studenten die chat gebruikten omhoog ging. Verder legt chat de focus van de studenten op vorm en zien de studenten hun eigen fouten sneller. Hieruit blijkt dus wel dat het gebruik van chat zeer voordelig kan zijn voor tweede taal verwerving. Chat zorgt ervoor dat de studenten zelf leren, zonder veel feedback nodig te hebben van hun gesprekspartner.

Het gebruik van zowel chat als videocommunicatie in gesprekken in een interculturele context draagt bij aan de ontwikkeling van leerlingen. Chatgesprekken dragen op een positieve manier bij aan tweede taalverwerving (Golonka e.a., 2014). In videogesprekken zijn veel betekenisonderhandelingen die opgelost moeten worden waardoor leerlingen oefenen van het inzetten van communicatieve strategieën die nodig zijn om begrip te bewerkstelligen. In dit onderzoek wordt gekeken naar de manier waarop jonge tweede taal verwerfers misverstanden oplossen.

3. Hoofd- en deelvragen

In dit onderzoek staat centraal welke linguïstische en interculturele strategieën middelbare scholieren gebruiken om misverstanden op te lossen in een interculturele setting. Er wordt een vergelijking gemaakt tussen video- en chatgesprekken omdat uit eerder onderzoek blijkt dat de verschillende mediavormen verschillende strategieën uitlokken (Smith, 2003; Rouhshad e.a., 2015). In deze paragraaf zullen de hoofd- en deelvragen besproken worden die de leidraad vormen voor dit onderzoek. De theorie die in het vorige hoofdstuk besproken is, zal de basis zijn voor de hypotheses bij elke deelvraag.

Hoofdvraag:

Hoe verlopen betekenisonderhandelingen tussen middelbare scholieren via videocommunicatie- en chatgesprekken in een interculturele context?

Deelvraag 1: Waardoor worden de onderhandelingen over betekenis veroorzaakt?

De tweetallen bestaan uit een moedertaalspreker en een niet-moedertaalspreker. Ik verwacht aan de hand van het onderzoek van Fernandez-Garcia & Martinez-Arbelaz (2003) dat in de videogesprekken de meeste misverstanden zullen ontstaan door een verschil in de uitspraak. Leerlingen moeten elkaar om verheldering vragen omdat ze elkaar niet goed kunnen verstaan. Op basis van de onderzoeken van Fernandez-Garcia & Martinez-Arbelaz (2003) en van Rouhshad en collega's (2015) verwacht ik dat er meer betekenisonderhandelingen worden veroorzaakt in de videogesprekken dan in de chatgesprekken.

Deelvraag 2: Uit welke fases van het model van Smith (2003) bestaan de betekenisonderhandelingen?

Videocommunicatie is een rijker medium dan chat, dit wil zeggen dat in de videogesprekken meer informatie overgebracht kan worden in minder tijd (Wrench, Punyanunt-Carter & Ward, 2015). Het zal in de chatgesprekken langer duren tot een misverstand is opgelost omdat er minder informatie tegelijk overgebracht kan worden, onder andere vanwege het ontbreken van non-verbale aanwijzingen (Smith, 2003; Rouhshad e.a., 2015). De betekenisonderhandelingen in de chatgesprekken zullen daarom uitgebreider en explicieter zijn dan in videogesprekken, ze zullen uit meer fases van het model van Smith bestaan dan de betekenisonderhandelingen in de videocommunicatie.

Deelvraag 3: Welke strategieën gebruiken de leerlingen om de onderhandelingen over betekenis succesvol af te ronden?

Elkaar begrijpen is essentieel in een dialoog (Pickering & Garrod, 2004), onbegrip is dus niet prettig en de leerlingen zullen de onderhandelingen daarom succesvol willen laten verlopen. Om de onderhandelingen over betekenis succesvol te laten verlopen is het noodzakelijk dat de leerlingen elkaar helpen wanneer er onbegrip ontstaat. Ik verwacht dat zij hierbij strategieën inzetten om hun boodschap zo duidelijk mogelijk te maken, zoals het aanpassen van taal aan het niveau van de gesprekspartner (Spencer-Oatey & Franklin, 2009). In de chat beschikt men over minder kanalen om in te zetten dan in de videocommunicatie, chat is immers een minder rijk medium. In de videogesprekken zullen daarom meer verschillende strategieën ingezet worden.

4. Methode

4.1 Corpus

TILA is een groot project waaraan veel verschillende deelnemers uit diverse landen hebben deelgenomen, er is dus een grote hoeveelheid data aan gesprekken in verschillende talen. Voor dit onderzoek zijn chat- en videogesprekken geselecteerd tussen leerlingen van het Clot del Moro in Sagunto (Spanje) en het Godolphin and Latymer in Londen (Engeland). In totaal bestond het corpus uit twaalf videogesprekken en tien chatgesprekken. De leerlingen hadden de opdracht gekregen van hun docenten om de chatgesprekken half in het Engels en half in het Spaans te doen, om een goede vergelijking te maken is deze verhouding ook in de videogesprekken aangehouden. Van elk koppel in de videogesprekken is daarom één gesprek in het Engels en één gesprek in het Spaans gekozen die ongeveer even lang waren. Één koppel had alleen een gesprek in het Spaans gedaan en een ander koppel alleen een gesprek in het Engels, deze gesprekken zijn ook gebruikt. Een aantal gesprekken was zeer moeilijk te verstaan vanwege de slechte audio van de opname en zijn daarom niet meegenomen. In totaal zijn er zes van de twaalf videogesprekken gebruikt, waarvan drie in het Engels en drie in het Spaans waren. In één van de chatgesprekken was niets gezegd, dus deze is niet meegenomen in de analyse, wat het totaal aantal chatgesprekken op negen brengt. In tabel 2 op de volgende pagina is een overzicht van het corpus te vinden.

De geanalyseerde videogesprekken zijn door acht meisjes gevoerd, vier waren Spaans moedertalig, vier waren Engels moedertalig. In elk videogesprek zat één Spaanstalige en één Engelstalige. De geanalyseerde chatgesprekken hadden in totaal twintig deelnemers. Zeven gesprekken zijn gevoerd door tweetallen waarbij de ene leerling Spaanstalig was en de ander Engelstalig, twee gesprekken zijn gevoerd door drietallen met twee deelnemers uit Spanje en één deelnemer uit Engeland. In totaal hebben veertien meisjes en zes jongens geparticipeerd aan de

chatgesprekken. Het hoge aantal meisjes is te verklaren doordat de Engelse school een school was voor alleen meisjes. De participanten waren tussen de 14 en 16 jaar oud. De Spaanse leerlingen hadden een niveau van B1 van het Engels volgens het Europees Referentiekader, de Engelse leerlingen zaten op A2 wat betreft het Spaans.

Tabel 2: Overzicht corpus

Gesprek	Modus	Taal	Deelnemers	Totale duur	Opstarttijd	Duur zonder opstart
1	Video	Spaans	SP 1 (v ¹) EN 1 (v)	14:04 min.	0:21 min.	13:43 min.
2	Video	Engels	SP 1 (v) EN 1 (v)	06:43 min.	0 min.	06:43 min.
3	Video	Spaans	SP 2 (v) EN 2 (v)	18:17 min.	1:50 min.	16:27 min.
4	Video	Engels	SP 2 (v) EN 2 (v)	17:17 min.	5:30 min.	11:47 min.
5	Video	Spaans	SP 3 (v) EN 3 (v)	16:39 min.	0:49 min.	15:50 min.
6	Video	Engels	SP 4 (v) EN 4 (v)	26:30 min.	2:58 min.	23:32 min.
7	Chat	Spaans & Engels	SP 5 (m) EN 5 (v)	35 min.	8 min.	27 min.
8	Chat	Spaans & Engels	SP 6 (m) EN 6 (v)	32 min.	6 min.	26 min.
9	Chat	Spaans & Engels	SP 7 (m) EN 7 (v)	25 min.	0 min.	25 min.
10	Chat	Spaans & Engels	SP 8 (v) EN 8 (v)	26 min.	3 min.	23 min.
11	Chat	Spaans & Engels	SP 9 (m) EN 9 (v)	24 min.	4 min.	20 min.
12	Chat	Spaans & Engels	SP 10 (v) EN 10 (v)	26 min.	4 min.	22 min.
13	Chat	Spaans & Engels	SP 11 (m) SP 12 (v) EN 11 (v)	24 min.	5 min.	19 min.
14	Chat	Spaans & Engels	SP 13 (m) EN 12 (v)	30 min.	5 min.	25 min.
15	Chat	Spaans & Engels	SP 14 (v) SP 15 (v) EN 13 (v)	25 min.	1 min.	24 min.

4.2 Materiaal en procedure

Voor het project TILA is MOODLE gebruikt, een open source online leerplatform dat speciaal ontwikkeld is voor online leerervaringen en lesgeven. Het platform van TILA is alleen toegankelijk voor de leerlingen, leraren en onderzoeker die er toegang voor gekregen hadden via TILA. De leerlingen konden op het platform hun opdrachten vinden, chatten met hun toegewezen partners en communiceren via videocommunicatie door middel van het programma BigBlueButton, dat ook deel uitmaakt van MOODLE. Alle sessies tussen de leerlingen werden opgenomen, leraren en onderzoekers konden inloggen op de site van TILA om te zien hoe de interacties waren verlopen

¹ V = vrouwelijk, M = mannelijk

Bij het chatten was de opdracht te praten over vakantievoorkeuren en die van elkaar te vergelijken. Van te voren moesten de leerlingen een mindmap maken over vakantie met de categorieën zomer, winter, lente en anders. Deze mindmap mochten ze als geheugensteun gebruiken in de chatgesprekken om de ander vragen te stellen. Na het chatgesprek moesten ze een korte vragenlijst invullen over hun ervaringen met de opdracht.

De videogesprekken hadden verschillende onderwerpen. Tijdens de gesprekken die de leerlingen in het Spaans moesten voeren was de opdracht dat zij elkaar dingen over hun woonomgeving vertelden. Voorafgaand aan het gesprek moesten de leerlingen vragen bedenken voor elkaar en gespreksonderwerpen opschrijven waar zij over zouden willen praten. Achteraf moesten de leerlingen een korte vragenlijst invullen over hun ervaringen met de opdracht. In de gesprekken in het Engels moesten de leerlingen samen een denkbeeldige vakantie plannen voor een budget van zeshonderd euro. Ze hadden een formulier waarop zij hun keuzes moesten invullen: bijvoorbeeld welke accommodatie, welke vlucht, welke activiteiten enzovoort. Net als bij de andere gesprekken, moesten ze achteraf een vragenlijst invullen over de opdracht.

4.3 Analysemethode

De videogesprekken zijn getranscribeerd met behulp van EXMARaLDA, zowel de verbale als de non-verbale uitingen zijn meegenomen, omdat betekenis niet alleen met woorden gecreëerd wordt, maar ook door middel van gezichtsuitdrukkingen en gebaren. Volgens Kress en van Leeuwen (2001) zijn al deze aspecten gelijkwaardig en even belangrijk voor de creatie van betekenis. Er wordt daarom een multimodale analyse gedaan: voor de videogesprekken betekent dit dat ook de non-verbale uitingen meegenomen zijn in de analyse, voor de chatgesprekken betekent dit dat ik ook zal kijken naar de emoticons, leestekens en andere aanduidingen van gevoel zoals het aangeven van lachen.

Voor het analyseren van de betekenisonderhandelingen zal ik het model van Smith (2003) gebruiken, dat is gebaseerd op het model van Varonis en Gass (1985). In tabel 3 op pagina 21 is de operationalisatie van dit model te zien. De trigger die de betekenisonderhandeling veroorzaakt kan linguïstisch of inhoudelijk van aard zijn, in het eerste geval begrijpt men elkaar niet vanwege een taalprobleem, in het tweede geval begrijpt men elkaar niet omdat het fenomeen dat de één beschrijft onbekend is bij de ander. Door middel van een indicator kaart één van de gesprekspartners onbegrip aan, dit kan door de trigger expliciet te noemen maar ook door globaal onbegrip aan te geven. In de response probeert men het misverstand op te lossen door een uitgebreide uitleg, een herformulering van de eerste uiting of een minimale toelichting. In de reaction op de response wordt impliciet of expliciet aangegeven of de conversatie weer verder kan gaan. Wanneer de reaction of response negatief is, volgt vaak opnieuw een uitleg in de confirmationfase, die Smith (2003) R^2 noemt. Wanneer de reaction of response positief is volgt soms een extra bevestigingscheck in de

confirmationfase. Daarna kan nog een bevestiging van begrip volgen. Volgens Smith (2003) komen deze laatste twee fases voor in chatgesprekken. Ik heb voor het model van Smith (2003) gekozen omdat hiermee goed het proces van betekenisonderhandeling in kaart gebracht kan worden. Het model heeft namelijk redelijk algemene categorieën die niet inhoudelijk al ingevuld zijn. Het model van Smith is daarom toepasbaar op alle soorten communicatieve situaties.

Om te achterhalen welke strategieën de leerlingen in eerste instantie inzetten om het misverstand op te lossen, zal ik kijken naar de responsfases van de onderhandelingen. In deze fase doen de leerlingen namelijk de eerste poging om het gesprek weer in goede banen te leiden. Volgens Smith (2003) kan deze fase uit een minimale reactie, een modificatie van de eerste uiting of een uitgebreide uitleg. Een minimale reactie is vaak alleen een herhaling van de trigger. Een modificatie kan een herformulering zijn, maar ook het aanpassen van spreektempo, spreekvolume of intonatie, daarnaast kan de spreker zichzelf verduidelijken door een klein element toe te voegen. Een uitgebreid antwoord bestaat uit een herfrasering en uitleg van de eerste uiting, hierbij geeft de spreker dus altijd meer informatie dan in de eerste uiting om zichzelf te verduidelijken.

Tabel 3: Operationalisatie model van Smith (2003, p. 48)

Fase	Manier	Type	Uitleg
Trigger (T)			De trigger veroorzaakt de betekeningonderhandeling
	Linguïstisch	Lexicaal	Het probleem is een specifiek lexicaal item
	Linguïstisch	Syntactisch	Het probleem is een grammaticale of structurele constructie
	Linguïstisch	Discourse	Gerelateerd aan samenhang van de tekst, iemand snapt bijv. een referentie niet
	Inhoud		Het fenomeen dat wordt besproken is onbekend bij de ander
Indicator (I)			Door middel van een indicator geeft de gesprekspartner aan verduidelijking te willen
	Impliciet	Globaal	Algemeen onbegrip aankaarten, trigger wordt niet specifiek benoemd
	Expliciet	Lokaal	Specifiek uitleg vragen over de trigger
	Expliciet	Inferentieel	Hypothese doen en daarmee onbegrip tonen: bijv. "Dus dat betekent dat hij moe was"
Response (R)			Reactie op een signaal of indicatie van onbegrip
		Minimaal	Korte antwoorden zonder nieuwe informatie
		Modificatie	Herhalen van de trigger met een kleine aanpassing
		Uitgebreid	De uiting herfraseren en uitleggen
Reaction to the Response (RR)	Negatief/ positief		Signaal of de conversatie weer verder kan gaan
		Minimaal	Korte bevestiging van (on)begrip
		Metalinguïstisch	Expliciet noemen wat het probleem was
		Taak gebaseerd	Uiting die contextueel relevant is en impliciet aangeeft dat de trigger begrepen is
		Testen deducties	Net zoals inferentiele indicator: d.m.v hypothese kijken of het nu wel begrepen is
Confirmation (optioneel) (C)	Negatief/ positief		Bevestiging of ontkenning dat de ander het begrepen heeft (negatieve RR leidt tot extra uitleg, hierdoor kan de onderhandeling weer teruggaan naar R, aangeduid met R²)
		Minimaal	Korte reactie zoals "oké" of "goed", het kan ook een aanprijzing zijn "goed zo"
		Herbevestiging	Minimale bevestiging met een extra informatie, vaak als spreker onzeker is over begrip van de ander
		Begripscheck	Expliciet checken van begrip
Reconfirmation (optioneel) (RC)			Nog een keer aangeven van begrip, in essentie hetzelfde als de minimale RR

5. Resultaten

In de resultatensectie zal eerst een algemeen overzicht gegeven worden van de video- en de chatgesprekken om een goed beeld te geven van het verloop van de gesprekken. Vervolgens zullen de verschillende deelvragen behandeld worden. De volgende aspecten van de misverstanden zullen naar voren komen: de triggers, het verloop en de strategieën die de leerlingen inzetten om de misverstanden te voorkomen of op te lossen. Per onderwerp worden de verschillen en overeenkomsten tussen het gebruik van chat en videocommunicatie besproken.

5.1 Verloop gesprekken

De chatgesprekken duurden gemiddeld 27 minuten, de videogesprekken 16 minuten, in het overzicht van het corpus in tabel 2 (pagina 18) is een overzicht te vinden van de duur van elk gesprek. In dit overzicht is ook weergegeven hoeveel tijd het kostte voor het gesprek daadwerkelijk kon starten. In de videogesprekken was de opstarttijd nodig om de audio en video goed in te stellen, in de chatgesprekken was er opstarttijd omdat de ene deelnemer moest wachten tot de andere deelnemer aanwezig was. Zonder de opstarttijd duurden de chatgesprekken gemiddeld 23 minuten en de videogesprekken gemiddeld 15 minuten. De duur van het gesprek zonder opstarttijd zal in het vervolg van de analyse gebruikt worden.

De hoeveelheid gebruikte woorden is vele malen groter in de videogesprekken dan in de chatgesprekken, ook al duurden de chatgesprekken langer. In de videogesprekken zeiden de leerlingen gemiddeld 658 woorden per persoon en in de chatgesprekken waren dat er slechts 112, dit komt neer op 44 woorden per minuut in de videogesprekken en 5 woorden per minuut in de chatgesprekken. In de videogesprekken deden de leerlingen dit met gemiddeld 52.5 uitingen² per persoon, in de chatgesprekken met 25.2 uitingen. Dit betekent dat het aantal woorden per uiting hoger ligt in de videogesprekken dan in de chatgesprekken, in tabel 4 is een overzicht hiervan te zien. In de tabel is ook te zien het gemiddelde aantal woorden en uitingen van de Spaanse leerlingen even hoog was als dat van de Engelse leerlingen in de chatgesprekken. In de videogesprekken ligt het aantal uitingen bijna gelijk voor beide groepen maar gebruikten de Engelse leerlingen gemiddeld meer woorden per persoon ($M = 839$) dan de Spaanse leerlingen ($M = 476$). De uitingen van de Engelse leerlingen waren dus gemiddeld langer dan die van de Spaanse leerlingen. Dit gold zowel voor de gesprekken in het Engels als voor die in het Spaans.

² In de chatgesprekken is elke keer dat ze op enter hebben gedrukt één uiting, in de videogesprekken elke keer als er beurtovername is of een lange pauze (>2 sec).

Tabel 4: Gemiddeld aantal uitingen en woorden per gesprek per leerling

	Uitingen	Woorden	Woorden per uiting	Woorden per minuut
Chat Spaanse leerlingen	24.3	112.1	4.6	4.9
Chat Engelse leerlingen	26	112.2	4.3	4.9
<i>Chat gemiddeld</i>	<i>25.2</i>	<i>112.2</i>	<i>4.4</i>	<i>4.9</i>
Video Spaanse leerlingen	54.5	476.8	8.7	31.8
Video Engelse leerlingen	51	839.3	16.5	56.0
<i>Video gemiddeld</i>	<i>52.5</i>	<i>658.1</i>	<i>12.5</i>	<i>43.9</i>

5.2 Triggers

Het aantal betekenisonderhandelingen in de chatgesprekken is 18 en in de videogesprekken is 67. Het relatieve aantal onderhandelingen ligt veel hoger in de videogesprekken dan in de chatgesprekken: 0.75 onderhandelingen per minuut versus 0.09 onderhandelingen per minuut. Het aantal onderhandelingen per woord is in beide media ongeveer hetzelfde: 0.017 onderhandelingen per woord in de videogesprekken en 0.018 in de chatgesprekken. In bijlage 2 zijn alle betekenisonderhandelingen te vinden, gesorteerd per trigger.

In de chatgesprekken waren er 6 Engelse onderhandelingen en 12 Spaanse. In de videogesprekken waren 20 van de onderhandelingen Engels en 47 Spaans. Van de 18 onderhandelingen in de chatgesprekken werden er 10 in gang gezet door een inhoudelijke trigger en 8 door een linguïstische trigger. In de videogesprekken lag de verdeling anders: van de 67 onderhandelingen waren er 4 inhoudelijk van aard en 63 linguïstisch. In tabel 5 is een overzicht te zien van de onderhandelingen en het soort trigger, in de tabel is te zien welk van de respondenten het misverstand aankaartte (dus de indicator deed). Over het algemeen zijn er weinig verschillen tussen de Spaanse en Engelse leerlingen, alleen zijn in de videogesprekken veel meer linguïstische onderhandelingen ingezet door Engelse leerlingen dan door Spaanse leerlingen.

Tabel 5: Overzicht triggers

	Video SP (N=21)	Video EN (N=46)	Video Tot (N=67)	Chat SP (N=7)	Chat EN (N=10)	Chat Tot (N=17)	Totaal (N=84)
Inhoud	2	2	4	3	7	10	14
Cultureel	0	2	2	0	7	7	9
Overig	2	0	2	3	0	3	5
Linguïstisch	19	40	59	3	2	5	64
Lexicaal	15	33	48	0	2	2	50
Syntactisch	0	2	2	2	0	2	4
Discourse	4	5	9	1	0	1	10
Technisch	0	4	4	1	1	2	6

Inhoudelijke triggers

Vier van de negen culturele onderhandelingen in de chatgesprekken gingen over Fallas. Dit onderwerp werd in gesprek 9, 10, 13 en 14 aangesneden omdat de opdracht was om over vakanties te praten en de Spaanse leerlingen binnenkort een week vakantie zouden krijgen vanwege Fallas:

Voorbeeld 1: culturele trigger, gesprek 10 (chat)

12:24 SP8: Te refieres a mis navidades pasadas o a mis próximas vacaciones que son Fallas?

SP8: Refereer je naar afgelopen kerst of naar mijn volgende vakantie die met Fallas is?

12:25 EN8: Que pasa en las Fallas?

EN8: Wat gebeurt er met Fallas?

12:26 SP8: Pues son unas vacaciones de Valencia donde hay fallas que son monumentos y está la mascletà que son fuegos artificiales

SP8: Dat is een vakantie van Valencia waarbij er Fallas zijn, dat zijn monumenten en er is de *mascletà* dat is vuurwerk

12:27 EN8: ohh!! Que bien!

EN8: Oh!! Wat leuk!

12:28 SP8: si :)

SP 8: Ja :)

In de overige culturele onderhandelingen vergeleken de leerlingen hun steden, hadden ze het over wetten of over eten. De culturele onderhandelingen in de videogesprekken gingen over het schoolsysteem en over uitgaan.

Lexicale triggers

Het aantal lexicale triggers is erg groot. In 29 van de 67 onderhandelingen in de videogesprekken vond de onderhandeling plaats doordat de niet-moedertaal spreker een woord dat de ander gebruikte niet begreep of niet verstond. In de chatgesprekken gebeurde dit in 2 van de 17

onderhandelingen. Onderstaand fragment is een duidelijk voorbeeld, waarin het Engelse meisje het woord *animadoras* niet kent en om een uitleg vraagt. Hier is de trigger dus een talig woordprobleem.

Voorbeeld 2: lexicale trigger, gesprek 15 (chat)

12:28 SP14: jajajajajajaja en tu instituto <u>hay animadoras?</u>	SP14: hahahaha zijn er op jouw school cheerleaders?
12:28 SP15: a que instituto vas?	SP15: naar welke school ga je?
12:29 EN13: <u>que es animadoras?</u>	EN13: wat is animadoras?

In de videogesprekken konden niet-moedertaalsprekers een aantal keer niet uit hun woorden komen. De moedertaalspreker sprong dan in om de ander te helpen. In dit geval wordt het misverstand opgelost voordat het echt is ontstaan en kan het dus gezien worden als een strategie om een misverstand te voorkomen. De trigger en indicator zaten dan in één beurt, in 19 van de 67 onderhandelingen in de videogesprekken was dit het geval.

Voorbeeld 3: trigger en indicator in één, gesprek 1 (video)

EN1: e:hm y hay muchas jóvenes eh como/ >como/ como< yo ehm y ehm >hacemos< cosas ehm (.) to/ together↑. (.)	EN1: ehm en er zijn veel jongeren zoals/zoals/zoals ik en we doen veel ehm to/ together
<i>EN1: beweegt handen, haalt schouders op, brengt handen aantal keer naar elkaar toe</i>	<i>EN1: beweegt handen, haalt schouders op, brengt handen aantal keer naar elkaar toe</i>
SP1: °Si° <juntas>. (.)	SP1: Ja, samen
<i>SP1: Knikt</i>	<i>SP1: Knikt</i>

Het Engelse meisje kan niet op het woord *juntas* komen, de trigger is dus lexicaal. Ze geeft dit aan door *together* te zeggen. Voor het Spaanse meisje is dit een indicator dat ze het woord niet weet en helpt haar daarom. De trigger en indicator zitten dus beide in de uiting van het Engelse meisje.

Syntactische triggers

Het aantal syntactische triggers was zowel in de videogesprekken als in de chatgesprekken erg klein. Soms kwam het voor dat men elkaar niet begreep omdat één van de gesprekspartners een onjuiste of onduidelijke grammaticale constructie gebruikte, zoals in onderstaand voorbeeld:

Voorbeeld 4: syntactische trigger, gesprek 10 (chat)

12:30 EN8: y como estais tus navidades?	EN8: Hoe waren jullie jouw kerstdagen?
12:30 SP8: no entiendo lo que me has dicho	SP8: Ik snap niet wat je zei

12:32 EN8: perdon - como fueron tus navidades?	EN8: Sorry, hoe waren jouw kerstdagen?
12:32 EN8: ohh	EN8: ohh (nog reactie op voorgaand gespreksonderwerp)
12:32 SP8: Me lo pase muy bien con mis amigos y mi familia ¿Y tus navidades?	SP8: Ik heb er erg van genoten met vrienden en familie. En jouw kerstdagen?

Discourse triggers

Een trigger is gemarkeerd als discourse wanneer de gehele uiting niet begrepen werd of wanneer er niet begrepen werd waarnaar de gesprekspartner verwees (zoals in onderstaand voorbeeld). In de videogesprekken kwam dit 9 keer voor, in de chatgesprekken slechts 1 keer.

Voorbeeld 5: discourse trigger, gesprek 6 (video)

EN4: Ehm okay brilliant (.) so eh wait I/ I don't have that sheet is/ is the sheet on the seventh of April what's on it↑ I just got to fill blanks (.) I don't know? (1.1)

EN4: Kijkt vragend, bijt op nagels

SP4: You don't know eh what? (.)

SP4: Kijkt veronschuldigend in camera

EN4: It't that I do/ I do know what ehm the different flights are↓ have you got↑. (0.7)

EN4: Bijt op lip

SP4: Yes↑ eh the fir/ I think the cheaper i:s eh the eighth of April↑. (.)

SP4: Knikt

EN4: The eighth of April <brilliant> (()) brilliant (.) eh okay now↓ <accomodation> is next. (2.5)

EN4: Knikt, schrijft

Voor het Spaanse meisje was het niet duidelijk wat het Engelse meisje niet wist, ze snapte dus niet waar het Engelse meisje naar verwees, vandaar dat deze trigger is gemarkeerd als discourse.

Technische triggers

In een aantal gevallen is de trigger gemarkeerd als technisch, dit is alleen gedaan als één van de participanten overduidelijk aangaf dat hij/zij de ander niet kon verstaan doordat de audio slecht was of dat hij/zij een typefout had gemaakt doordat de computer het niet goed deed. Bij twijfel of de trigger technisch van aard was, is hij niet gemarkeerd als technische trigger.

5.3 Verloop van de onderhandelingen

De onderhandelingen werden als succesvol gezien als de gesprekspartners expliciet begrip toonden aan het eind van de onderhandeling of als uit het vervolg van de conversatie bleek dat het misverstand was opgelost. Afgezien van 3 onderhandelingen in de chat en 4 onderhandelingen in de

videogesprekken, waren alle onderhandelingen succesvol. Eerst zal het verloop van de succesvolle onderhandelingen besproken worden, vervolgens dat van de niet-succesvolle onderhandelingen.

Het merendeel van de succesvolle onderhandelingen in zowel de chat- als de videogesprekken volgden het patroon van het model van Varonis en Gass (1985): namelijk trigger (T), indicator (I), response (R), reaction to response (RR), in totaal waren dit 43 van de 77 onderhandelingen. Slechts vier onderhandelingen waren korter. Een noemenswaardig aantal onderhandelingen, namelijk 30, was uitgebreider en had ook nog een confirmation- (C) en reconfirmation-fase (RC), relatief gezien kwam dit vaker voor in de chat dan in de videogesprekken. In tabel 6 is een overzicht te zien van de verschillende manieren waarop de succesvolle onderhandelingen verlopen zijn.

Tabel 6: verloop succesvolle onderhandelingen³

	Chat (N=14)	Video (N=63)	Totaal (N=77)
T I	- (0%)	- (0%)	- (0%)
T I R	2 (14.3%)	2 (3.2%)	4 (5.2%)
T I R RR	5 (35.7%)	38 (60.3%)	43 (55.8%)
T I R RR C	3 (21.4%)	10 (15.9%)	13 (16.9%)
T I R RR C RC	3 (21.4%)	9 (14.3%)	12 (15.6%)
T I R RR C RC + ⁴	1 (7.1%)	4 (6.3%)	5 (6.5%)

De kortste onderhandelingen kunnen het best aangeduid worden als controles van begrip. In bijna alle korte onderhandelingen is de indicator een vraag om te controleren of de ander het heeft begrepen of om te controleren of hij/zij het zelf goed had begrepen. De response is een bevestigend, minimaal antwoord hierop. Onderstaand fragment is hier een typisch voorbeeld van:

Voorbeeld 6: korte onderhandeling in gesprek 1 (video)

SP1: Estantería para guardar los libros. (0.8)

SP1: Een boekenrek om boeken in te zetten.

SP1: *Kijkt naar voren*

SP1: *Kijkt naar voren*

EN1: Si↓. (.)

EN1: Ja

EN1: *Knikt*

EN1: *Knikt*

SP1: Sabes qué es? (4.4)

SP1: Weet je wat dat is?

SP1: *Knikt*

SP1: *Knikt*

EN1: Hm hm↑. (.)

EN1: Hm hm

³ T = Trigger, I = Indicator, R = Response, RR = Reaction to Response, C = Confirmation, RC = Reconfirmation

⁴ Onderhandelingen die langer waren dan T, I, R, RR, C, RC

EN1: *Kijkt naar voren, knikt*

EN1: *Kijkt naar voren, knikt*

In de 43 van de 77 succesvolle onderhandelingen verliep de onderhandeling als volgt: één van de gesprekspartners begrijpt de ander niet goed, geeft dit aan, de ander herhaalt zijn of haar uiting (soms met een uitleg erbij) en de eerste geeft aan dat hij of zij het nu wel begrepen heeft. Dit laatste was soms met een minimaal antwoord, soms door verder te gaan over het onderwerp waar ze over aan het praten waren, in deze gevallen is het gemarkeerd als taak gerelateerd antwoord.

Onderstaand fragment is zo'n onderhandeling:

Voorbeeld 7: onderhandeling, gesprek 5 (video)

SP3: Y cuando sales por ahí a dónde vas? (0.9)

SP3: *Kijkt opzij, kijkt naar beneden*

EN3: Qué↑ I'm sorry↑. (.)

EN3: *Leunt naar voren, wijst naar koptelefoon*

SP3: <Cuando sales por dónde vas?> °Cuando sales por Londres°.

SP3: *Articuleert overdreven, kijkt naar voren*

EN3: OH ehm vivo en el centro so. (.)

EN3: *Knikt, kijkt naar voren*

SP3: En als je daar uitgaat waar ga je dan heen?

SP3: *Kijkt opzij, kijkt naar beneden*

EN3: Wat sorry.

EN3: *Leunt naar voren, wijst naar koptelefoon*

SP3: Als je uitgaat waar ga je dan heen? Als je uitgaat in Londen

SP3: *Articuleert overdreven, kijkt naar voren*

EN3: Oh ik woon in het centrum dus.

EN3: *Knikt, kijkt naar voren*

Het Spaanse meisje articuleerde extra goed de tweede keer dat ze haar vraag stelde, en probeert zo het Engelse meisje duidelijk te maken wat ze bedoelt.

Wanneer er alleen een bevestigingsfase bij kwam, was deze in bijna alle gevallen minimaal en bestond uit een bevestiging van begrip of een herhaling van wat de ander in de reaction of response gezegd had. Je zou het kunnen zien als bruggetje naar de rest van het gesprek, zoals in onderstaand voorbeeld. Het Engelse meisje herhaalt het antwoord van het Spaanse meisje nog eens en gaat vervolgens verder met de taak.

Voorbeeld 8: T I R R R C, gesprek 6 (video)

EN4: Yeah eh how much is the flight↑ >I didn't write that down<. (0.9)

EN4: *Kijkt vragend*

SP4: What? (.)

SP4: *Kijkt vragend gaat iets naar voren*

EN4: How much is the flight↑ I didn't write that one down↓. (.)

EN4: *Kijkt vragend*

SP4: Eh the flight is ehm <two hundred fifty eight↓>. (.)

SP4: Leest voor

EN4: °Two fifty eight° brilliant (.)I think↑ we are gonna go over↓ six hundred we may have to.

EN4: Haalt wenkbrauwen op

Wanneer de onderhandelingen nog langer waren, kwam dit meestal doordat uit de reaction of response bleek dat er nog geen begrip was gecreëerd. In dit geval kwam er een extra uitleg in de confirmationfase en werd dit eigenlijk een tweede response, het volgende voorbeeld illustreert dit:

Voorbeeld 9: bevestiging die opgevat kan worden als tweede response, gesprek 1 (video)

SP1: E:h una silla↑ (.) dos armarios↑ y:

SP1: Eh een stoel, twee kasten en een aantal lades

una/ unas cajones (.) eh↓. (.)

SP1: Zit aan haar, denkt na

SP1: Zit aan haar, denkt na

EN1: QUÉ? (.)

EN1: Wat?

EN1: Kijkt vragend

EN1: Kijkt vragend

SP1: Unas (.) <cajones>. (0.8)

SP1: Een aantal lades

SP1: Leunt naar voren

SP1: Leunt naar voren

EN1: Qué es? (0.5)

EN1: Wat is dat?

EN1: Kijkt vragend

EN1: Kijkt vragend

SP1: >Es para guardar cosas<. (.)

SP1: Dat is om spullen in te bewaren

SP1: Glimlacht

SP1: Glimlacht

EN1: A:h okay okay okay↓ hm↑. (0.9)

EN1: Ah, oké, oké, oké

EN1: Knikt, leunt naar achter

EN1: Knikt, leunt naar achter

Nadat het Spaanse meisje ‘unas cajones’ herhaald had, begreep het Engelse meisje nog niet wat ze bedoelde. Dit geeft zij aan in haar reaction to response, wat voor het Spaanse meisje een aanwijzing is dat ze meer uitleg moet geven. In plaats van dit te zien als een bevestigingsfase, zou je het ook aan kunnen duiden als een tweede response-fase.

In 6 van de 77 succesvolle onderhandelingen gebruiken de leerlingen de chatfunctie van BigBlueButton om het misverstand op te lossen. Dan typten ze het woord dat het probleem veroorzaakte. Dit zorgde in alle gevallen voor oplossing van het misverstand. Dit gebeurde in gesprek 1, 3 en 6.

Bij de chatgesprekken bestonden alle betekenisonderhandelingen die niet succesvol waren uit slechts een trigger en indicator zoals in tabel 7 te zien is. De indicator werd genegeerd en er werd overgegaan op een ander onderwerp, al de triggers waren inhoudelijk van aard.

Tabel 7: niet-succesvolle onderhandelingen

	Chat (N=3)	Video (N=4)	Totaal (N=7)
T I	3 (100%)	-	3 (42.9%)
T I R	-	2 (50%)	2 (28.6%)
T I R RR	-	1 (25%)	1 (14.3%)
T I R RR C	-	-	-
T I R RR C RC	-	1(25%)	1 (14.3%)
T I R RR C RC +	-	-	-

In de videogesprekken waren 2 onderhandelingen onsuccesvol omdat de gesprekspartners niet door hadden dat ze elkaar niet begrepen. Ze praatten als het waren langs elkaar heen, zoals in het volgende voorbeeld:

Voorbeeld 10: niet-succesvolle onderhandeling, gesprek 5 (video)

EN3: Eh qué <comb>/ cambiarás de tu casa? (2.1)	EN3: Eh wat zou je willen veranderen aan je huis?
EN3: <i>Kijkt naar voren, bijt op nagels</i>	EN3: <i>Kijkt naar voren, bijt op nagels</i>
SP3: Pues (.) me gustaría vivir e:n/ en campo en lugar de la ciudad↓. (1.0)	SP3: Dan zou ik graag op het platteland willen wonen in plaats van in de stad.
SP3: <i>Glimlacht, kijkt naar voren</i>	SP3: <i>Glimlacht, kijkt naar voren</i>
EN3: En/ en la ciudad? (1.5)	EN3: In de stad?
EN3: <i>Leunt naar voren</i>	EN3: <i>Leunt naar voren</i>
SP3: Me gustaría tener un jardín grande. (.)	SP3: Ik zou graag een grote tuin hebben.
SP3: <i>Beweegt met handen, glimlacht</i>	SP3: <i>Beweegt met handen, glimlacht</i>
EN3: O:h si↓ °yo también°.	EN3: Oh ja ik ook
EN3: <i>Knikt, leunt naar achter</i>	EN3: <i>Knikt, leunt naar achter</i>

Het Engelse meisje heeft niet begrepen dat het Spaanse meisje graag op het platteland wil wonen in plaats van in de stad. Het Spaanse meisje legt vervolgens uit waarom ze graag op het platteland wil wonen, maar het Engelse meisje vat dit niet als argument op waarom ze graag naar het platteland zou willen, maar als aspect dat ze nog meer graag zou veranderen aan haar woonsituatie.

In de andere twee mislukte onderhandelingen denkt het Engelse meisje antwoord te geven op een vraag van het Spaanse meisje, maar is het eigenlijk geen antwoord op de vraag omdat ze een woord niet goed begrepen had. Het Spaanse meisje verbetert haar vervolgens niet. Alle onsuccesvolle onderhandelingen van de videogesprekken komen uit hetzelfde gesprek, namelijk gesprek 5.

5.4 Strategieën om misverstanden op te lossen

Tijdens het oplossen van de misverstanden gedroegen de leerlingen zich behulpzaam en geduldig. Ze glimlachten vaak naar elkaar en lachten elkaar niet uit. In de chatgesprekken gebruikten de leerlingen in 6 van de 18 onderhandelingen smiley's of gaven ze aan dat ze moesten lachen door middel van *jajaja/hahaha* om aan te geven dat ze blij waren dat ze elkaar begrepen of dat ze iets grappig vonden. De leerlingen deden hun best om begrip bij de ander te bewerkstelligen en zetten hiervoor verschillende strategieën in. In tabel 8 is te zien hoe vaak welke soort response gebruikt is.

Tabel 8: Overzicht responsfases inhoudelijke en linguïstische onderhandelingen

	Video	Video	Video	Chat	Chat	Chat	
	Inhoudelijk	Linguïstisch	Totaal	Inhoudelijk	Linguïstisch	Totaal	Totaal
Minimaal	1	16	17	2	-	2	19
Modificatie	-	37	37	-	4	4	41
Uitgebreid	3	9	12	6	1	7	19
Totaal	4	62	66	8	5	13	79

In de videogesprekken is modificatie de meest gebruikte strategie om misverstanden op te lossen. In chatgesprekken is de meest gebruikte strategie een uitgebreid antwoord geven. In totaal is modificatie het meest gebruikt (41 keer), minimale en uitgebreide responses komen even vaak voor (19 keer). De inhoudelijke onderhandelingen worden meestal opgelost door een uitgebreide response, namelijk in 9 van de 12 gevallen, de overige 3 inhoudelijke onderhandelingen worden aangepakt met een minimale response. De linguïstische onderhandelingen worden juist het vaakst opgelost door een modificatie, namelijk in 41 van de 67 gevallen. Verder is de response 16 keer minimaal bij de linguïstische onderhandelingen en 11 keer uitgebreid. In het vervolg wordt een overzicht gegeven van hoe de responses eruit zagen en zullen er voorbeelden gegeven worden van de verschillende soorten responses. In tabel 9 is te zien dat er veel meer verschillende soorten responses zijn gegeven in de videogesprekken dan in de chatgesprekken.

Tabel 9: Overzicht inhoud responses

	Video	Chat
Minimale responses	17	2
Herhaling trigger	9	0
Bevestigen begrip	6	1
Aangeven onbegrip	2	1
Modificatie responses	36	4
Andere formulering	7	2
Woord suggereren	14	0
Langzamer praten	8	0
Uitbreiden	4	0
Chat gebruiken	1	0
Harder/duidelijker praten	2	0
Vertaling	0	2
Uitgebreide responses	13	7
Extra informatie geven	11	6
Chat gebruiken	1	0
Aangeven tegendeel te bedoelen	1	1
Totaal	66	13

Minimale responses

In de videogesprekken werd 9 keer alleen een herhaling van de trigger gegeven om het misverstand op te lossen. In de meeste gevallen wordt het misverstand veroorzaakt doordat de één de ander niet goed verstaat en moet daarom de trigger herhaald worden, zoals in voorbeeld 11.

Voorbeeld 11: herhaling trigger, gesprek 4 (video)

EN2: Ehm (.) I went to America↓. (1.4)

EN2: *Kijkt op, kijkt naar voren*

SP2: Where? (.)

SP2: *Leunt verder naar voren*

EN2: I went to America↓. (1.4)

EN2: *Houdt koptelefoon goed*

SP2: Oh↑. (.)

SP2: *Leunt naar achter*

In sommige gevallen is de spreker niet zeker of ze het goede woord gebruikt. In deze gevallen kan de response ook een herhaling van de trigger zijn om aan te geven dat de spreker het inderdaad goed had.

Voorbeeld 12: herhaling trigger, gesprek 3 (video)

EN2: Es/ es un/ es un eh un programa de televisión eh
es science fiction °ciencia ficción↑° (.)

EN2: Leunt naar voren

SP2: Si ciencia ficción↓.

SP2: Knikt

EN2: ciencia ficción ehm. (0.3) SI↑ mi e:h me encanta
es/ es/ es estupendo ehm (.) eh (0.8) Lo he escrito en
el chat. (0.4)

*EN2: Knikt, lacht, wijst naar voren, lacht, typt in chat
Doctor Who*

EN2: Het is een televisieprogramma, het is science
fiction, science fiction.

EN2: Leunt naar voren

SP2: Ja science fiction.

SP2: Knikt

EN2: Science fiction. Ja, ik vind het erg leuk, het is
geweldig. Ik heb het in de chat geschreven.

*EN2: Knikt, lacht, wijst naar voren, lacht, typt in
chat Doctor Who*

Bevestigen van begrip gebeurt wanneer iemand niet goed uit haar woorden kan komen of iets aan het uitleggen is en de ander onderbreekt door te zeggen dat ze snapt wat diegene bedoelt. Aangeven van onbegrip gebeurt wanneer de indicator niet begrepen wordt. Deze onderhandelingen zijn vaak aan de lange kant en kunnen niet door middel van de eerste responsfase opgelost worden, deze onderhandelingen zullen straks besproken worden. Aangeven van onbegrip was de enige minimale respons die in de chat voorkwam.

Modificatie

In de videogesprekken kwam het 15 keer voor dat de participanten hun uitspraak op een andere manier formuleerden of dat ze langzamer gingen praten, in sommige gevallen werden beide tactieken in één response gecombineerd, zoals in voorbeeld 13. In 2 betekenisonderhandelingen ging de spreker harder of duidelijker praten in de responsefase, deze verlopen soortgelijk aan voorbeeld 13.

Voorbeeld 13: langzamer praten en herformulering, gesprek 1 (video)

SP1: Tienes televisión en tu dormitorio? (1.0)

SP1: Leunt naar voren

EN1: Tienes qué↑ >tengo qué<? (.)

EN1: Haalt wenkbrauwen op, leunt naar voren

SP1: <Televisión> (.) en tu habitación. (.)

SP1: Leunt naar voren

EN1: No no en °mi habitación° porque: ehm mis
padres no/ no piensan

*EN1: Leunt naar achteren, haalt wenkbrauwen op,
beweegt heen en weer*

SP1: Heb je een televisie in je slaapkamer?

SP1: Leunt naar voren

EN1: Wat heb jij, wat heb ik?

EN1: Haalt wenkbrauwen op, leunt naar voren

SP1: Een televisie, in je slaapkamer.

SP1: Leunt naar voren

EN1: Nee, nee, niet in mijn kamer, want mijn
ouders denken niet

*EN1: Leunt naar achteren, haalt wenkbrauwen op,
beweegt heen en weer*

In de paragraaf over triggers is besproken dat mensen in de videogesprekken soms niet op het juiste woord komen waardoor de trigger en indicator in één beurt zitten. In de onderhandelingen waarbij dit het geval is, helpt de ander in 15 van de 19 gevallen door het woord dat de spreker waarschijnlijk bedoelt te suggereren. Dit is gemarkeerd als modificatie omdat de spreker vaak wel een poging heeft gedaan om het woord te zeggen en de ander in zekere zin een aanpassing van dit woord doet.

Voorbeeld 14: woord suggereren, gesprek 5 (video)

EN3: eh después de ehm cenar ayudo mi madre
eh con las platas↑ y (.) y washing↓. (1.5)

EN3: Maakt rondjes met handen, glimlacht

SP3: Lavar los platos. (.)

SP3: Knikt

EN3: Si lavar los ya los platos si eh. (.)

EN3: Knikt, glimlacht

EN3: Eh na het eten help ik mijn moeder met de
borden en wassen

EN3: Maakt rondjes met handen, glimlacht

SP3: Afwassen

SP3: Knikt

EN3: Ja, afwassen ja eh

EN3: Knikt, glimlacht

In de chatgesprekken vertaalden de scholieren twee keer hun uitspraken wanneer zij niet begrepen werden door de ander, één van deze gesprekken is hieronder weergegeven. In de videogesprekken werden soms ook woorden vertaald, maar eigenlijk alleen als iemand niet op het juiste woord kon komen, zoals in het vorige voorbeeld ook het geval was, de vertaling zat in deze gevallen dus in de indicator, niet in de responsfase.

Voorbeeld 2 (nogmaals): woord vertalen, gesprek 15 (chat)

12:28 SP14: jajajajajajaja en tu instituto hay animadoras?

SP14: Haha zijn er op jouw school cheerleaders?

12:28 SP15: a que instituto vas?

SP15: Naar welke school ga je?

12:29 EN13: que es animadoras?

EN13: Wat is animadoras?

12:29 SP14: cheerleaders

SP14: Cheerleaders

In de videogesprekken hadden de leerlingen ook de mogelijkheid om tegelijk met elkaar te chatten. Drie keer werd de chat ingezet als hulpmiddel voor het oplossen van de misverstanden. Twee keer werd alleen het woord dat het misverstand veroorzaakte vermeld in de chat en één keer werd er extra uitleg gegeven in de chat, deze laatste is gemarkeerd als uitgebreide response. Tijdens de videogesprekken deden de leerlingen vier keer een uitgebreide modificatie, dit wil zeggen dat ze zichzelf verduidelikten door bijvoorbeeld een plaatsbepaling erbij te geven. Deze responses zijn niet als uitgebreide responses gemarkeerd omdat ze spreker eigenlijk geen nieuwe informatie geeft.

Voorbeeld 15: uitgebreide modificatie, gesprek 3 (video)

EN2: Y ha:y/ hay sup/supermercado? (.)

EN2: *Haalt schouders op*

SP2: Eh qué? (0.4)

SP2: *Leunt naar voren*

EN2: Hay °en tu ciudad° supermercado? (.)

EN2: *Haalt schouders op*

EN2: Is er een supermarkt?

EN2: *Haalt schouders op*

SP2: Eh wat?

SP2: *Leunt naar voren*

EN2: Is er in jouw stad een supermarkt?

EN2: *Haalt schouders op*

Uitgebreide responses

Bij de uitgebreide responses wordt echt extra informatie gegeven over de trigger, bij inhoudelijke onderhandelingen komt dit neer op het uitleggen van feestdagen of eetgewoontes, bij de linguïstische onderhandelingen wordt in deze responses vaak uitgelegd wat een bepaald woord betekent. Voorbeeld 1 is een typische uitgereide response:

Voorbeeld 1 (nogmaals): uitgebreide response, gesprek 10 (chat)

12:24 SP8: Te refieres a mis navidades pasadas o a mis próximas vacaciones que son Fallas?

12:25 EN8: Que pasa en las Fallas?

12:26 SP8: Pues son unas vacaciones de Valencia donde hay fallas que son monumentos y está la mascletà que son fuegos artificiales

SP8: Refereer je naar afgelopen kerst of naar mijn volgende vakantie die met Fallas is?

EN8: Wat gebeurt er met Fallas?

SP8: Dat is een vakantie van Valencia waarbij er Fallas zijn, dat zijn monumenten en er is de *mascletà* dat is vuurwerk

Langere betekenisonderhandelingen

Een aantal onderhandelingen was langer dan de vier fases uit het model van Varonis en Gass. In tien van deze onderhandelingen zat een R2 waarin een extra verduidelijking moest komen om het misverstand op te lossen, in zeven van deze onderhandelingen ging de onderhandeling wel verder maar niet per se om het misverstand op te lossen. Het misverstand was dan al opgelost, maar de leerlingen bleven zichzelf verduidelijken en extra informatie geven of checken of de ander hen wel begreep. In onderstaand voorbeeld probeert het Engelse meisje duidelijk te maken dat er 700 leerlingen bij haar op school zitten, ze kan alleen niet op het juiste woord komen. Het Spaanse meisje probeert te suggereren wat ze kan bedoelen, maar er moet later een vertaling aan te pas komen om het misverstand op te lossen.

Voorbeeld 16: langere onderhandeling waar R2 nodig was

EN3: Eh si↓ sola hay chicas eh y: eh ha:y eh eh siete cien↑ ni/ niñas. (1.8)

EN3: Eh er zijn alleen meisjes, eh zeven 'cien' meisjes

*EN3: Knikt, kijkt naar boven, knijpt met ogen,
kijkt vragend*

SP3: Siete mille? (.)

SP3: Trekt wenkbrauwen op

EN3: Eh

EN3: Kijkt nadenkend

SP3: Siete cientas? (2.2)

SP3: Kijkt naar voren

EN3: Seven hundred ↓ (.) eh siete

EN3: Kijkt omhoog

SP3: Ah yes (.)

SP3: Knikt

*EN3: Knikt, kijkt naar boven, knijpt met ogen,
kijkt vragend*

SP3: Zeven duizend?

SP3: Trekt wenkbrauwen op

EN3: Eh

EN3: Kijkt nadenkend

SP3: Zeven honderd?

SP3: Kijkt naar voren

EN3: Zeven honderd, eh zeven

EN3: Kijkt omhoog

SP3: Ah ja

SP3: Knikt

In dit hoofdstuk zijn de triggers, het verloop en de afrondingen van de misverstanden in detail besproken. In de discussie zullen de resultaten van dit onderzoek afgezet worden tegen de literatuur.

6. Discussie

In dit onderzoek is gekeken naar betekenisonderhandelingen in video- en chatgesprekken tussen middelbare scholieren die deelnamen aan het TILA-project. Het aantal betekenisonderhandelingen was veel groter in de videogesprekken dan in de chatgesprekken. Dit komt overeen met de bevindingen van Rouhshad en collega's (2015) en Fernandez-Garcia & Martinez-Arbelaiz (2003). Een reden hiervoor kan de grotere verwerkingstijd zijn die men heeft in chat, hierdoor heeft men de mogelijkheid om even na te denken over de uiting en ontstaan er minder snel misverstanden. Taalvaardigheid zou van invloed kunnen zijn op het aantal onderhandelingen: in de Spaanse gesprekken kwamen meer onderhandelingen voor dan in de Engelse gesprekken. De Engelse leerlingen hadden minder taalvaardigheid in het Spaans dan de Spaanse leerlingen in het Engels. Voor vervolgonderzoek zou dit een interessante factor zijn om mee te nemen.

In de chatgesprekken kwamen alle soorten triggers ongeveer even vaak voor. Opvallend was dat er in de chatgesprekken relatief gezien veel meer culturele onderhandelingen waren dan in de videogesprekken. Dit kwam hoogstwaarschijnlijk omdat leerlingen de opdracht hadden gekregen over vakanties te praten en de vakantie vanwege Fallas vaak besproken werd. Voor de vergelijking tussen chat en videocommunicatie is het jammer dat de taken verschillend waren in de verschillende mediavormen. In de videogesprekken werd veruit het grootste deel van de onderhandelingen veroorzaakt door linguïstische triggers. In de meeste gevallen waren dit problemen met woorden: de leerlingen konden niet op bepaalde woorden komen of konden elkaar niet goed verstaan. Dit laatste was ook in het onderzoek van Fernandez-Garcia & Martinez-Arbelaiz (2003) een belangrijke reden tot

betekenisonderhandelingen. Bij sommige linguïstische triggers was het moeilijk om in te schatten of de achterliggende reden niet een technisch mankement was en ze elkaar niet goed konden verstaan door slechte audio. In slechts een aantal gevallen was dit overduidelijk en is de trigger gemarkeerd als technisch. Het zou dus kunnen zijn dat er meer technische triggers waren, wat het beeld scheef kan trekken.

Meer dan de helft van de onderhandelingen volgden het model van Varonis en Gass (1985). Smith's (2003) uitbreidingen op hun model waren inderdaad van toepassing op de onderhandelingen in de chat, maar ook op een aantal onderhandelingen in de videogesprekken. Het kwam het relatief gezien vaker voor in de chatgesprekken dat de onderhandelingen langer duurden. Video is een rijker medium dan chat (Wrench, Punyanunt-Carter & Ward, 2015), er kan dus in videogesprekken in kortere tijd veel meer informatie overgebracht worden dan in chat waardoor de misverstanden waarschijnlijk sneller opgelost konden worden. Het ontbreken van non-verbale cues en het feit dat er in chat minder lange uitingen gedaan worden (Herring, 2007), kan ervoor zorgen dat men meer uitingen nodig heeft om het misverstand op te lossen in de chatgesprekken dan in de videogesprekken.

Bij het oplossen van de misverstanden werd in de videogesprekken het vaakst modificatie gebruikt en in de chatgesprekken het vaakst een uitgebreide response gegeven. Dit komt overeen met de verwachtingen uit de literatuur dat de onderhandelingen in chatgesprekken uitgebreider verlopen (Smith, 2003). De strategie om misverstanden op te lossen hangt samen met het soort misverstand: in chatgesprekken waren relatief veel inhoudelijke onderhandelingen waarbij een uitgebreid antwoord nodig was om verder te komen, bij de videogesprekken ging het misverstand vaak over een woordprobleem, hierbij voldeed een kleine aanpassing om elkaar toch te begrijpen. De strategieën die de leerlingen inzetten om misverstanden op te lossen: taaluitingen aanpassen aan het niveau van de ander en extra informatie geven als dit nodig was, zijn volgens Spencer-Oatey en Franklin (2009) belangrijke strategieën voor een succesvolle interculturele interactie. Het is te voorbarig om te zeggen dat de leerlingen interculturele competenties toonden, deze strategieën kunnen immers gebruikt worden om elk misverstand op te lossen. In een vervolgonderzoek zouden gesprekken in een niet-interculturele context vergeleken kunnen worden met gesprekken in een interculturele context om te kijken of er verschillende strategieën toegepast worden. Toch zal dit lastig blijven omdat interculturele competenties veel raakvlakken hebben met communicatieve vaardigheden in het algemeen. In ieder geval kan gezegd worden dat leerlingen tijdens het oplossen van misverstanden communicatieve competenties inzetten die ook nuttig zijn in een interculturele context.

Ondanks dat dit onderzoek zeer kleinschalig was, heeft het laten zien dat leerlingen bij het onderhandelen over betekenissen in video- en chatgesprekken strategieën inzetten die belangrijk zijn

voor interculturele sprekers. Omdat dit geen longitudinaal onderzoek was, is niet onderzocht kunnen worden of leerlingen deze competenties verder kunnen ontwikkelen naarmate ze meer gesprekken voeren. Dit zou een interessante invalshoek kunnen zijn voor vervolgonderzoek. Daarnaast was er in dit onderzoek niet genoeg data om de chatgesprekken en videogesprekken statistisch met elkaar te vergelijken, maar het lijkt erop dat videocommunicatie meer betekenisonderhandelingen uitlokt dan chat en dat een groter verschil in taalvaardigheid tussen de proefpersonen leidt tot meer betekenisonderhandelingen. Kwantitatief vervolgonderzoek zou deze vermoedens verder kunnen onderzoeken.

7. Conclusie

In dit onderzoek is gekeken naar betekenisonderhandelingen tussen Spaanse en Engelse middelbare scholieren. Er is een vergelijking gemaakt tussen het onderhandelen over betekenis in chatgesprekken en in videogesprekken. De volgende hoofdvraag stond centraal: *Hoe verlopen betekenisonderhandelingen tussen middelbare scholieren via videocommunicatie- en chatgesprekken in een interculturele context?*

In totaal komen betekenisonderhandelingen vaker voor in videocommunicatie dan in chatgesprekken. De meeste onderhandelingen zijn linguïstisch van aard en worden veroorzaakt door woordproblemen: bijvoorbeeld doordat ze de ander niet (goed) verstaan, doordat ze niet op een woord kunnen komen of doordat ze een woord niet kennen. Onderhandelingen over culturele verschillen komen niet vaak voor, wel vaker in de chatgesprekken dan in de videogesprekken maar dit kan aan de opdracht liggen. Bijna alle betekenisonderhandelingen zijn succesvol afgerond, de leerlingen waren dus erg behulpzaam naar elkaar, wilden dingen van elkaar weten en lieten elkaar niet in het ongewisse. Bij het oplossen van de misverstanden hielden in het gesprek rekening met het taalniveau van de ander, een belangrijke competentie in interculturele interacties (Spencer-Oatey & Franklin, 2009).

Het inzetten van telecollaboratie zou een waardevolle aanvulling zijn op het taalonderwijs op de middelbare school omdat chatgesprekken en videogesprekken kunnen bijdragen aan het ontwikkelen van linguïstische en interculturele competenties van middelbare scholieren. In chatgesprekken zijn leerlingen gefocust op vorm, wat bijdraagt aan hun talige competenties (Golonka e.a., 2014). In videogesprekken komen veel betekenisonderhandelingen voor, waarin de leerlingen communicatieve vaardigheden trainen die van belang zijn voor een interculturele spreker.

Literatuur

- Backus, A., Gorter, D., Knapp, K., Schjerve-Rindler, R., Swanenberg, J., Thije, J. D. ten & Vetter, E. (2013). Inclusive Multilingualism: Concept, Modes and Implications. *European Journal for Applied Linguistics*, 1 (2), p. 179-215.
- Bahtina, D., ten Thije, J. D., & Wijnen, F. (2013). Combining cognitive and interactive approaches to lingua receptiva. *International Journal of Multilingualism*, 10(2), 159-180.
- Belz, J. (2003). Linguistic perspectives on the development of intercultural competence in telecollaboration. *Language Learning & Technology*, 7 (2), 68–117.
- Bitchener, J. (2004). The relationship between the negotiation of meaning and language learning: A longitudinal study. *Language Awareness*, 13(2), 81-95.
- Byram, M. (2008). *From foreign language education to education for intercultural citizenship: Essays and reflections* (Vol. 17). Multilingual Matters.
- Byram, M. (2012). Conceptualizing intercultural (communicative) competence and intercultural citizenship. *Routledge Handbook of language and intercultural communication*, 85-97.
- Canto, S., Graaff, R. de & Jauregi, K. (2014). Collaborative tasks for negotiation of intercultural meaning in virtual worlds and video-web communication. In: M. Gonzalez-Lloret & L. Ortega, (Eds.). *Technology and Tasks: Exploring Technology-mediated TBLT*. Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins, 183-213.
- Candelier, M., Camilleri-Grima, A., Castellotti, V., Pietro, J. de, Lőrincz, I., Meißner, F., Noguerol, A., Schröder-Sura, A., (2012). *FREPA: A Framework of Reference for Pluralistic Approaches to Languages and Cultures*. Competences and resources. Strasbourg: Council of Europe Publishing.
- Daft, R. L., & Lengel, R. H. (1986). Organizational information requirements, media richness and structural design. *Management science*, 32(5), 554-571.
- Dervin, F. (2011). Cultural identity, representation and Othering. In J. Jackson (Eds.). *Routledge Handbook of Intercultural Communication*. London & NY: Routledge, 181-194.
- Fernandez-Garcia, M., & Arbelaz, A. M. (2003). Learners' interactions: A comparison of oral and computer-assisted written conversations. *ReCALL*, 15(01), 113-136.
- Garrod, S., & Pickering, M. J. (2004). Why is conversation so easy?. *Trends in cognitive sciences*, 8(1), 8-11.
- Golonka, E. M., Bowles, A. R., Frank, V. M., Richardson, D. L., & Freynik, S. (2014). Technologies for foreign language learning: a review of technology types and their effectiveness. *Computer Assisted Language Learning*, 27(1), 70-105.
- Hauck, M., & Youngs, B.L. (2008). Telecollaboration in multimodal environments: The impact on task design and learner interaction. *Computer Assisted Language Learning*,

21 (2), 87–124.

- Herring, S. C. (2007). A faceted classification scheme for computer-mediated discourse. *Language@internet*, 4(1), 1-37.
- Hinnenkamp, V. (1999). The notion of misunderstanding in intercultural communication. *Journal of intercultural communication*, 1, 1-13.
- Hua, Z. (2013). *Exploring intercultural communication: Language in action*. Routledge.
- Jauregi, K., de Graaff, R., van den Bergh, H., & Kriz, M. (2012). Native/non-native speaker interactions through video-web communication: a clue for enhancing motivation? *Computer Assisted Language Learning*, 25(1), 1-19.
- Kress, G. R., & Van Leeuwen, T. (2001). *Multimodal discourse: The modes and media of contemporary communication*. London: Arnold.
- Kroon, L. van der, Jauregi, K. & Thije, J. D. ten (2015). Telecollaboration in foreign language curricula: A case study on intercultural understanding during synchronous telecollaboration sessions during video communication. *International Journal of Computer-Assisted Language Learning & Teaching*, 5(3), 20-41.
- Li, S. (2010). The Effectiveness of Corrective Feedback in SLA: A Meta-Analysis. *Language Learning*, 60(2), 309-365.
- Liaw, M. L. (2006). E-learning and the development of intercultural competence. *Language Learning & Technology*, 10(3), 49-64.
- Liaw, M. L., & Bunn-Le Master, S. (2010). Understanding telecollaboration through an analysis of intercultural discourse. *Computer Assisted Language Learning*, 23 (1), 21-40.
- Lin, X.D., & Schwartz, D.L. (2003). Reflection at the crossroads of culture. *Mind, Culture, and Activity*, 10, 9–26.
- Long, M. H. (1996). The role of the linguistic environment in second language acquisition. In: W.C. Ritchie, & T.K. Bahtia (Eds.) *Handbook of second language acquisition*, California: Academic Press, 413-468.
- Maele, van J., Mertens, K. (2014). Towards an experience-driven approach to teaching intercultural communication. In: P. Romanowski (Eds.) *Intercultural issues in the era of globalization*. Warsaw: IKS Scientific Publishing House, 122-129.
- O'Dowd, R. (2000). Intercultural learning via videoconferencing: A pilot exchange project. *ReCALL*, 12, 49-63.
- O'Dowd, R. (2011). Online foreign language interaction: Moving from the periphery to the core of foreign language education?. *Language Teaching*, 44(03), 368-380.
- Pickering, M. J., & Garrod, S. (2004). Toward a mechanistic psychology of dialogue. *Behavioral and brain sciences*, 27(02), 169-190.

- Pol, L. (2013). *Telecollaboration in secondary education: An added value?* Ongepubliceerde MA scriptie. Universiteit Utrecht.
- Rouhshad, A., Wigglesworth, G., & Storch, N. (2015). The nature of negotiations in face-to-face versus computer-mediated communication in pair interactions. *Language Teaching Research*, 1-21.
- Schegloff, E. A., & Sacks, H. (1973). Opening up closings. *Semiotica*, 8(4), 289-327.
- Smith, B. (2003). Computer-mediated negotiated interaction: an expanded model. *The Modern Language Journal*, 87 (1), 38-57.
- Spencer-Oatey, H., & Franklin, P. (2009). *Intercultural interaction*. John Wiley & Sons, Inc..
- Varonis, E. M., & Gass, S. (1985). Non-native/non-native conversations: A model for negotiation of meaning. *Applied linguistics*, 6(1), 71-90.
- Wrench, J.S., Punyanunt-Carter, N. & Ward, M. (2015). *Organizational Communication: Theory, Research, and Practice*. Flat World Education.

Bijlage 1: Transcriptieconventies

Teken	Betekenis
?	Vragende zin
(())	Spreker zegt iets dat transcribent niet kan verstaan
((lacht))	Geef tussen haakjes aan of spreker 'lacht', 'hoest', 'snuift', 'zucht' ((ook achtergrondgeluid tussen haakjes))
/	Als spreker repair doet
(.)	Een pauze van minder dan 0.3 seconden
(0.4)	Een pauze van 0.4 seconde, 1 seconde wordt dus als volgt weergegeven: (1.0)
>woord<	Als tekst relatief sneller wordt uitgesproken t.o.v. voorgaande
<woord>	Als tekst relatief langzamer wordt uitgesproken t.o.v. voorgaande
HOOFDLETTERS	Hoofdletters gebruik je als iemand LUIDER spreekt
°woord°	Als iemand zachter spreekt (sneltoets: Ctrl+Alt+Shift+;)
:	Verlenging van klank
↑	Als spreker hoger gaat praten (kies voor DIDA-keyboard)
↓	Als spreker lager gaat praten (kies voor DIDA-keyboard)
[...]	Voor overlap, hier kan je ook een nieuw vakje in Exmaralda kiezen

Bijlage 2: Overzicht betekenisonderhandelingen

Inhoudelijke onderhandelingen (N=14)

Gesprek 2 (Video, Engels)		
1.		
Trigger	SP1: What eh what year are you in? (.) SP1: <i>Houdt koptelefoon tegen oren</i>	Cultureel
Indicator	EN1: Ehm I am in <year> eleven (.) but I don't know what it is in Spanish↓ school ehm that's it. (0.5) EN 1: <i>Krabt op hoofd, kijkt nadenkend, haalt schouders op</i>	Lokaal
Response	SP1: I am now in the last year of school↓. (0.9) EN 1: <i>Leunt naar voren, houdt koptelefoon tegen oor</i>	Uitgebreid
Reaction to response	EN1: Eh hm (.) in the last year? Okay I/ I have two more years. (0.3) EN1: <i>Trekt wenkbrauwen op, knikt, houdt twee vingers omhoog</i>	Taak gebaseerd
Confirmation	SP1: Yes SP1: <i>Knikt</i>	Minimaal
Gesprek 3 (Video, Spaans)		
2.		
Trigger	SP2: Pasear. SP2: <i>Leunt naar voren</i>	Cultureel
Indicator	EN2: AH↑ (.) EN2: <i>Knikt</i>	Globaal
Response	SP2: Pasear y está↓ nos senta/ nos sentamos en un parque↓. (3.2) En un parque. (0.6) SP2: <i>Haalt schouders op, schudt hoofd, trekt wenkbrauwen op, duwt koptelefoon tegen oren Articuleert overdreven</i>	Uitgebreid
Reaction to response	EN2: Oh oh right muchas veces hay buenos tiempos. (.) EN2: <i>Knikt, beweegt handen heen en weer</i>	Testen deducties
Confirmation	SP2: Si↑ (.) y tu qué haces? (0.5) SP2: <i>Knikt, kijkt naar voren</i>	Minimaal
3.		
Trigger	EN2: Tengo muchos poster de doctor who. (0.3) E:h. (1.8) Lo conoces (())? EN2: <i>Beweegt heen en weer</i>	Overig
Indicator	SP2: No↑. (.) No lo conozco↓. (.) SP2: <i>Schudt nee</i>	Lokaal
Response	EN2: Es/ es un/ es un eh un programa de televisión eh es science fiction °ciencia ficción↑° (.) EN2: <i>Leunt naar voren</i> SP2: Si ciencia ficción↓. SP2: <i>Knikt</i> EN2: ciencia ficción ehm. (0.3) Si↑ mi e:h me encanta es/ es/ es estupendo ehm (.) eh (0.8) Lo he escrito en el chat. (0.4) EN2: <i>Knikt, lacht wijst naar voren, lacht, typt in chat Doctor Who</i>	Uitgebreid
Reaction to Response	SP2: Ah vale. (1.2)Ah↑ pues >lo veré lo veré< (.) lo buscaré en internet. (.) SP2: <i>Knikt Kijkt naar voren</i>	Taak gebaseerd
Gesprek 5 (Video, Spaans)		

4.		
Trigger	EN3: Ehm tiene:/ eh teng/ tengo un hermano muy pequeño↓ ehm tiene/ tiene eh doce años. (1.1) EN3: <i>Leunt naar voren, beweegt heen en weer, sluit ogen, knikt</i>	Overig
Indicator	SP3: Tampoco es tan pequeño no? (.) SP3: <i>Glimlacht</i>	Lokaal
Response	EN3: Sí↓ es pequeño. (1.5) EN3: <i>Knikt</i>	Minimaal Snappen elkaar nog steeds niet: onsuccesvol
Gesprek 7 (Chat, Spaans&Engels)		
5.		
Trigger	12:36 SP5: and buy fireworks	Cultureel
	12:39 EN5: how old do you have to be to buy fireworks in spain?	Lokaal: onsuccesvol niet doorgezet
Gesprek 8 (Chat, Spaans&Engels)		
6.		
Trigger	12:22 EN6: fui a italia para esquiar	Overig
Indicator	12:22 SP6: A italia?	Lokaal
Response	12:22 EN6: si	Minimaal
Gesprek 9 (Chat, Spaans&Engels)		
7.		
Trigger	12:30 SP7: yo soy de ahi	Cultureel
Indicator	12:30 EN7: me encantaria ir a valencia... 12:30 EN7: es muy bonito, no?	Inferentieel
Response	12:31 SP7: si, la comida es lo mejor de todo	Uitgebreid
Reaction to response	12:31 EN7: no fui a espana antes 12:31 EN7: mmmm 12:32 EN7: la comida...	Taak gebaseerd
8.		
Trigger	12:35 SP7: No, I've never been to england	Cultureel
Indicator	12:36 EN7: NO! you must come ;) 12:36 EN7: London is the best city in the world!	Lokaal
Response	12:37 SP7: NOOOO sorry valencia is the best :)	Uitgebreid
Reaction to response	12:37 EN7: ahaha, London is the coolest 12:37 EN7: we have big ben 12:37 EN7: and the london eye 12:38 EN7: everyone knows where London is!!	Taak gebaseerd
9.		
Trigger	12:37 EN7: are you going to celebrate fallas?	Cultureel
Indicator	12:37 EN7: (What is fallas?)	Lokaal

Response	12:38 SP7: yes in spain fallas is a tipical party	Uitgebreid
Reaction to response	12:38 EN7: what do you do? 12:38 EN7: for fallas?	Taak gebaseerd
Confirmation	12:39 SP7: is one party on we create a huge sculpture of wood and next we burn it	R2
Reconfirmation	12:39 EN7: ah, we have a day like that, called guy fawkes day or bonfire night	Uitgebreid
	12:39 SP7: there are some sculptures	
	12:40 EN7: that sounds like fun	
Gesprek 10 (Chat, Spaans&Engels)		
10.		
Trigger	12:24 EN8: yo tambien. Que tal tus vacaciones?	Overig
Indicator	12:24 SP8: Te refieres a mis navidades pasadas o a mis próximas vacaciones que son Fallas?	Lokaal
Response	12:25 EN8: Que pasa en las Fallas?	Minimaal: onsuccesvol
11.		
Trigger	12:24 SP8: Te refieres a mis navidades pasadas o a mis próximas vacaciones que son Fallas?	Cultureel
Indicator	12:25 EN8: Que pasa en las Fallas?	Lokaal
Response	12:26 SP8: Pues son unas vacaciones de Valencia donde hay fallas que son monumentos y está la mascletà que son fuegos artificiales	Uitgebreid
Reaction to response	12:27 EN8: ohh!! Que bien!	Minimaal
Confirmation	12:28 SP8: si :)	Minimaal
Gesprek 13 (Chat, Spaans&Engels)		
12.		
Trigger	12:33 SP12: I'm going to see Fallas	Cultureel
Indicator	12:33 SP11: i am going to sleep 12:33 SP12: Ahora hablamos en castellano ¿vale? 12:34 SP11: vale 12:35 SP12: Helena, ¿tu que hicistes en tus vacaciones? 12:36 EN11 : no let's carry on in English 12:36 EN11 : what happens in Fallas?	Lokaal (Er komt geen antwoord, onderhandeling onsuccesvol)
Gesprek 14 (Chat, Spaans&Engels)		
13.		
Trigger	12:22 EN12: que tal tus vacaciones?	Overig
Indicator	12:22 SP13: Cuales? 12:22 SP13: Navidad o verano?	Lokaal
Response	12:23 EN12: de invierno 12:23 EN12: Navidad! :)	Uitgebreid
Reaction to response	12:23 SP13: Fueron muy buenas	Taak gebaseerd
14.		

Trigger& Indicator	12:38 EN12: what are you going to do fo fallas? 12:38 EN12: *for	Cultureel
Response	12:39 SP13: I'm going to buy fireworks 12:39 SP13: and see the fallas burn	Uitgebreid
Reaction to response	12:40 EN12: sounds fun! in america we have a fireworks day too, in july!	Taak gebaseerd
Confirmation	12:40 SP13: Do you like fallas? 12:40 SP13: oh great!	Minimaal
Reconfirmation	12:41 EN12: we don't have it here but it sounds fun	Minimaal

Linguïstische onderhandelingen – lexicale trigger (N=50)

Gesprek 1 (Video, Spaans)

1.		
Trigger	SP 1: Yo vivo en Valencia (2.0) cerco del mar. <i>SP1: Leunt naar voren, knikt</i>	Lexicaal
Indicator	EN1: Cerca del qué? (0.4) <i>EN1: Leunt naar voren, duwt koptelefoon tegen oren</i>	Lokaal
Response	SP1: <Del mar>. (.) <i>SP1: lemand pakt iets</i>	Minimaal
Reaction to response	EN1: Ah↑ oh. (0.4) <i>EN1: Lacht</i>	Minimaal
Confirmation	SP1: Si↓ y ehm↓. (.) <i>SP1: Glimlacht</i>	Minimaal
2.		
Trigger	SP1: Lo que más me <gusta> en el ciudad (.) es la plaza. <i>SP1: Denkt na, kijkt opzij</i>	Lexicaal
Indicator	EN1: Qué? (.) <i>EN1: Leunt naar voren, kijkt vragend, duwt koptelefoon tegen oren</i>	Globaal
Response	SP1: Eh lo que más me gusta en el ciudad es el centro↓. (0.4)	Modificatie
Reaction to response	EN1: A:h si↓. (0.3) <i>EN1: Knikt</i>	Minimaal
3.		
Trigger & Indicator	EN1: cosas ehm (.) to/ together↑. (.) <i>EN1: haalt schouders op, brengt handen een aantal keer naar elkaar toe</i>	Lexicaal & Lokaal
Response	SP1: °Si° <juntas>. (.) <i>SP1: Knikt</i>	Modificatie
Reaction to response	EN1: Si juntas/ >juntas< también <i>EN1: Knikt glimlacht</i>	Minimaal
4.		
Trigger & Indicator	EN1: En general no porque ehm no hay (.) ehm >no hay< oops ehm (1.3) hay/ no hay demasiado ehm coches oops Si ehm >no hay/< NO HAYproblemas un es un/ es un/ u:n barrio↓. (2.1) <i>EN1: Doet webcam goed, kijkt bedenkelijk, kijkt naar beneden, haalt schouders op</i>	Lexicaal & globaal
Response	SP1: Tranquilo. (.)	Modificatie
Reaction to response	EN1: Si tranquilo ehm si es tranquilo y tu? (.) <i>EN1: Leunt naar voren</i>	Minimaal

5.		
Trigger	SP1: Hay muchos >jóvenes<. (1.1) <i>SP1: Kijkt naar voren</i>	Lexicaal
Indicator	EN1: Qué? (.) <i>EN1: Leunt naar voren</i>	Globaal
Response	SP1: Hay muchos jóvenes. (.) <i>SP1: Schudt hoofd</i>	Modificatie
Reaction to response	EN1: Ah oh es bueno si? (0.6) <i>EN1: Lacht</i>	Taak gebaseerd
6.		
Trigger & Indicator	EN1: desde hace que/ que eh estamos lle/ llegado ehm en Inglaterra solo ehm.↓ (.)	Lexicaal & globaal
Response	SP1: En casa solo.↓ (.)	Modificatie
Reaction to response	EN1: Si (.) en esta casa.↓ (0.8) <i>EN1: Knikt</i>	Minimaal
7.		
Trigger	SP1: Estantería para guardar los libros. (0.8) EN1: Si↓. (.) <i>EN1: Knikt</i>	Lexicaal
Indicator	SP1: Sabes qué es? (4.4) <i>SP1: Knikt</i>	Lokaal (begripscheck eigenlijk)
Response	EN1: Hm hm↑. (.) <i>EN1: Knikt</i>	Minimaal
8.		
Trigger	SP1: E:h una silla↑ (.) dos armarios↑ y: una/ unas cajones (.) e:h↓. (.) SP1: Zit aan haar, denkt na	Lexicaal
Indicator	EN1: QUÉ? (.) <i>EN1: Kijkt vragend</i>	Globaal
Response	SP1: Unas (.) <cajones>. (0.8) <i>SP1: Leunt naar voren</i>	Modificatie
Reaction to response	EN1: Qué es? (0.5) <i>EN1: Kijkt vragend</i>	Minimaal (onbegrip)
Confirmation	SP1: >Es para guardar cosas<. (.) <i>SP1: Glimlacht</i>	R2, uitgebreid
Reconfirmation	EN1: A:h oke oke oke↓ hm↑. (0.9) <i>EN1: Knikt, leunt naar achteren</i>	Minimaal
9.		
Trigger	EN1: eh si y tu↑ tienes ordenador pero tienes eh televisión? (0.6)	Lexicaal
Indicator	SP1: Tengo qué? (.) <i>SP1: Leunt naar voren, kijkt vragend</i>	Lokaal
Response	EN1: Televisión en tu casa↑/ en tu: <i>EN1: Schudt nee</i>	Modificatie
Reaction to response	SP1: En mi habitación no tengo televisión↓. (0.3) (overlap!!) <i>SP1: Schudt nee</i>	Taak gebaseerd
Confirmation	EN1: Hm↓. (.)	Minimaal
Reconfirmation	SP1: No me deja↓. (0.4) <i>SP1: Glimlacht</i>	Taak gebaseerd
10.		

Trigger	SP1: Tienes televisión en tu dormitorio? (1.0) <i>SP1: Leunt naar voren</i>	Lexicaal
Indicator	EN1: Tienes qué↑ >tengo qué<? (.) <i>EN1: Haalt wenkbrauwen op, leunt naar voren</i>	Lokaal
Response	SP1: <Televisión> (.) en tu habitación. (.) <i>SP1: Leunt naar voren</i>	Modificatie
Reaction to response	EN1: No no en °mi habitación° porque: ehm mis padres no/ no piensan <i>EN1: Leunt naar achteren, haalt wenkbrauwen op, beweegt heen en weer</i>	Taak gebaseerd
11.		
Trigger & Indicator	EN1: Ah oke↑ si yo también mi ordenador es una/ es un ordenador portátil porque (()) ehm podemos (.) ehm (.) >bring bring< ehm podemos (.) how do you say to bring/ to bring↑. (0.6) <i>EN1: Knikt, beweegt heen en weer, denkt na, kijkt vragend, leunt naar voren</i>	Lexicaal & Lokaal
Response	SP1: A ver <traerlo>. (1.0) <i>SP1: Knikt</i>	Modificatie
Reaction to response	EN1: Como eso↓. <i>EN1: Typt to bring in chatscherm</i>	Minimaal (onbegrip)
Confirmation	<i>SP1: Typt traer in chatscherm</i>	R2, modificatie
Reconfirmation	EN1: Ah TRAER si si podemos traer ordenador/ ordenador al <i>EN1: Knikt, lacht, beweegt heen en weer</i>	Minimaal
12.		
Trigger & Indicator	EN1: instituto ehm para trabajar ehm pero no/ pero no mi ordenador porque es porque no que/ no ehm (.) <i>EN1: Kijkt bedenkelijk</i>	Lexicaal
Response	SP1: (()) (.)	Modificatie
Reaction to response	EN1: Eh lo perdo si↓. (0.4) <i>EN1: Knikt</i>	Minimaal
13.		
Trigger	SP1: Y tienes un tu equipo de música? (0.3) <i>SP1: Kijkt vragend</i>	Lexicaal
Indicator	EN1: Qué? (0.4) <i>EN1: Kijkt vragend</i>	Globaal
Response	SP1: Si tienes un equipo de música↓. (3.8) <i>SP1: typt equipo de musica in chatscherm</i>	Modificatie
Reaction to response	EN1: Ah si equipo de música eh (.) solo tengo: ehm auriculares↓ ehm <i>EN1: Knikt, lacht, wijst naar oren</i>	Taak gebaseerd
Gesprek 2 (Video, Engels)		
14.		
Trigger	SP1: Yeah I/ I'm SP1 I'm (()) years old and I'm from (()) (.) <i>SP1: Houdt koptelfoon tegen oren, kijkt naar voren</i>	Lexicaal
Indicator	EN1: Wait from where? (0.3) <i>EN1: Leunt naar voren, houdt microfoon vast</i>	Lokaal
Response	SP1: Valencia↓. (.) <i>SP1: Houdt koptelfoon tegen oren, kijkt naar voren</i>	Minimaal
Reaction to response	EN1: Oh super↑ I've never been but it's beautiful yeah↑. (1.1)	Testen deducties

	<i>EN1: Leunt naar achteren, lacht</i>	
Confirmation	SP1: Yeah↓. (4.0) <i>SP1: Kijkt opzij, leest iets</i>	Minimaal
15.		
Trigger & Indicator	SP1: Wait ciencia química↑. (.) <i>SP1: Leunt naar voren, houdt koptelefoon tegen oren, kijkt opzij</i>	Lexicaal & Lokaal
Response	EN1: Oh CHEMISTRY chemistry↓. (.) <i>EN1: Knikt, leunt naar achteren, lacht</i>	Modificatie
Reaction to Response	EN1: Yes↑. (.) <i>EN1: Leunt naar achteren, lacht, kijkt opzij, kijkt naar voren, lacht, knikt, duwt koptelefoon tegen oren</i>	Minimaal
16.		
Trigger	SP1: Ehm I eh like reading (.) and I eh do ski do you know? (.) <i>SP1: Kijkt naar boven, nadenkend</i>	Lexicaal
Indicator	EN1: You ski↑. (.) <i>EN1: Kijkt verbaasd</i>	Lokaal
Response	SP1: (()) °in winter° <i>SP1: Haalt wenkbrauwen op</i>	Uitgebreid
Reaction to response	EN1: In Valencia? (.)Oh in winter↓ okay yes that makes sense. (2.6) <i>EN1: Glimlacht, knikt</i>	Taak gebaseerd
Gesprek 3 (Video, Spaans)		
17.		
Trigger & Indicator	EN2: Hay eh (2.2) ocho: millones. (0.4) Millones↑ <i>EN2: Knikt, sluit ogen, houdt hoofd omhoog, kijkt vragend</i>	Lexicaal & Lokaal
Response	SP2: Millones↑ <i>SP2: Kijkt vragend</i>	Minimaal
Reaction to response	EN1: Si↑. (.) <i>EN1: Knikt</i>	Minimaal
18.		
Trigger & Indicator	EN2: Ah e:h eh tu/ tu las tiendas eh hay↑ e:h (.) no sé: °como lo digo° (.) eh eh las tiendas/ las grandes tiendas eh como (()) primark? (.) <i>EN2: Kijkt naar boven, beweegt met handen</i>	Lexicaal & Lokaal
Response	SP2: No no no↓. (.) <i>SP2: Schudt nee</i>	Minimaal
Reaction to response	EN2: Ah↓. (.) <i>EN2: Knikt</i>	Minimaal
Confirmation	SP2: Son↑ (.) no son marcas conocidas son (()) (1.2) <i>SP2: Wuijft met hand, schudt nee met hoofd</i>	R2 (uitgebreid)
19.		
Trigger	EN2: Y ha:y/ hay sup/supermercado? (.) <i>EN2: Haalt schouders op</i>	Lexicaal
Indicator	SP2: Eh qué? (0.4) <i>SP2: Leunt naar voren</i>	Globaal
Response	EN2: Hay °en tu ciudad° supermercado? (.) <i>EN2: Haalt schouders op</i>	Modificatie
Reaction to response	SP2: Ah si hay muchos↓. (.) <i>SP2: Knikt</i>	Taak gebaseerd

20.		
Trigger & Indicator	EN2: E:h (.) por el momento vivo eh en un barrio de Londres eh se llama (()) eh es en el oeste de Londres y es/ es (2.0) eh es un barrio grande y eh mucha gente hay/ es un barrio bastante prospero ↑ (.) <i>EN2: Kijkt naar boven, leunt op hand, kijkt naar beneden, beweegt hoofd op en neer, kijkt vragend</i>	Lexicaal & Inferentieel
Response	SP2: Prospero ↑ si ↓ <i>SP2: Knikt</i>	Minimaal
21.		
Trigger	EN2: Hay eh muchas espacios verdes pero a veces ↑ creo que es/ es muy (()) (.) eh a eh/ a los otros barrios porque no están/ no está en el centro de la ciudad <i>EN2: Leunt op hand, kijkt naar boven, kijkt opzij</i>	Lexicaal
Indicator	SP2: Ah ya ↑ (.) no habra <gente>. (1.1) No está ya llena de gente como en la ciudad/ como en el centro ↓. (.) <i>SP2: Knikt. Kijkt naar voren</i>	Inferentieel
Response	EN2: No ↑ eh hay mucha gente si pero pero creo ehm que eh en la ciudad no hay muchas espacios verdes ↓. (.) <i>EN2: Leunt naar achteren, kijkt omhoog, beweegt hoofd op en neer</i>	Uitgebreid
Reaction to response	SP2: Claro ↓. (.) <i>SP2: Knikt</i>	Minimaal
Confirmation	EN2: EH hay hay. (1.9) <i>EN2: Kijkt omhoog, houdt hand tegen hoofd</i>	Herbevestiging
Reconfirmation	SP2: Si si (.) es más tranquilo. (0.6) <i>SP2: Kijkt naar voren</i>	Testen deducties
	EN2: Hay. Si si e:h (.) ehm porque mi barrio es/ ES EN LAS AFUERAS es la palabra ↓. (.) <i>EN2: Wijst naar voren, houdt hand tegen hoofd, beweegt hand heen en weer, lacht</i>	
22.		
Trigger & Indicator	EN2: Tienes eh (()) eh (.) eh un dormitorio para <i>EN2: Doet webcam goed, sluit ogen, denkt na</i>	Lexicaal & Lokaal
Response	SP2: Para mi. (.) Si. (.) <i>SP2: Knikt</i>	Modificatie
Reaction to response	<i>EN2: Knikt</i>	Minimaal
23.		
Trigger & Indicator	EN2: Si ↓ es eh (.) eh °no sé la palabra es° pero es floor en Inglès. (.) <i>EN2: Beweegt handen heen en weer</i>	Lexicaal & Lokaal
Response	SP2: Suelo. (.) <i>SP2: Leunt naar achteren</i>	Modificatie
Reaction to response	EN2: (()) eh si ↑ mi es (()) <i>EN2: Kijkt naar voren</i>	Minimaal
24.		
Trigger	SP2: Qué tienes en tu habitación? (1.9) <i>SP2: Leest iets</i>	Lexicaal
Indicator	EN2: Lo siento ↓ <i>EN2: Leunt naar voren</i>	Globaal

Response	SP2: <En tu habitación>↑. (0.5) SP2: <i>Articuleert goed</i>	Modificatie
Reaction to response	EN2: Si si. (.) EN2: <i>Knikt</i>	Minimaal
Confirmation	SP2: <Qué tienes>? (0.7) SP2: <i>Articuleert goed</i>	R2 modificatie
Reconfirmation	EN2: Oh eh en mi dormitorio eh (.) EN2: <i>Leunt naar achter</i> SP2: Si. (.) SP2: <i>Knikt</i>	Bevestiging van begrip
25.		
Trigger	EN2: E:hm y tengo muchos posters/ eh posters eh do you know what posters are? (.). Ehm (.). la palabra en Inlgès es poster poster. (0.9) EN2: <i>Kijkt vragend. Kijkt naar voren. Kijkt nadenkend</i>	Lexicaal
Indicator	SP2: Escribelo en el chat↑. (0.7) SP2: <i>Kijkt naar voren</i>	Lokaal
Response	EN2: Ehm si si (.). Eh es (.). un eh ya pero↓ (.). es un grande: eh papel↓ eh y. (.) EN2: <i>Kijkt omhoog Typt poster en ingles in chat Kijkt omhoog, denkt naar, beweegt handen</i>	Uitgebreid
Reaction to response	SP2: Ah↑ poster poster. SP2: <i>Knikt</i>	Minimaal
Confirmation	EN2: Yes. (.) EN2: <i>Leunt naar achter, knikt</i>	Minimaal
Reconfirmation	SP2: Ah↑ es lo mismo si. (0.5) SP2: <i>Lacht</i>	Metalinguïstisch
	EN2: OH↑ really eh tengo creo creo veces que eh tengo solamente que es la palabra Inlgès con accento español e:h y es (.). pero (.).>anyway<. (.) EN2: <i>Leunt naar achteren, kijkt naar voren. Lacht</i>	Metalinguïstisch
26.		
Trigger & Indicator	EN2: Es/ es un/ es un eh un programa de televisión eh es science fiction °ciencia ficción↑° (.) EN2: <i>Leunt naar voren</i>	Lexicaal & Inferentieel
Response	SP2: Si ciencia ficción↓. SP2: <i>Knikt</i>	Minimaal
Reaction to response	EN2: ciencia ficción ehm. (0.3) Si↑ mi e:h me encanta es/ es/ es estupendo ehm (.). eh (0.8) Lo he escrito en el chat. (0.4) EN2: <i>Knikt, lacht, wijst naar voren, lacht, typt in chat Doctor Who</i>	Minimaal
Gesprek 4 (Video, Engels)		
27.		
Trigger	EN2: Ehm (.). I went to America↓. (1.4) EN2: <i>Kijkt op, kijkt naar voren</i>	Lexicaal
Indicator	SP2: Where? (.) SP2: <i>Leunt verder naar voren</i>	Lokaal
Response	EN2: I went to America↓. (1.4) EN2: <i>Houdt koptelefoon goed</i>	Minimaal
Reaction to response	SP2: Oh↑. (.) SP2: <i>Leunt naar achter</i>	Minimaal

28.		
Trigger	EN2: (()) (.) fine↑ so it can be: (2.2) e:hm it's that (()) much in Greece (1.1) apart from a cruise we can go↑ on a cruise↓. (0.6) <i>EN2: Knijpt met ogen, kijkt heen en weer, leunt op hand, kijkt naar voren</i>	Lexicaal
Indicator	SP2: What? (.) <i>SP2: Leunt naar voren, kijkt vragend</i>	Globaal
Response	EN2: A cruise is good↑.	Modificatie
Reaction to response	SP2: Yes↑ (.) I went on a cruise two years ago↓. (.) <i>SP2: Knikt</i>	Taak gebaseerd
29.		
Trigger	EN2: Have you been in the U.K.?	Lexicaal
Indicator	SP2: What? (.) <i>SP2: Leunt naar voren</i>	Globaal
Response	EN2: Have you ever been in the U.K.? (1.1)	Modificatie
Reaction to response	SP2: Yes↑. (.) <i>SP2: Knikt</i>	Minimaal
Gesprek 5 (Video, Spaans)		
30.		
Trigger	SP3: Hay que piso es. <i>SP3: Doet microfoon recht</i>	Lexicaal
Indicator	EN3: No no pisos the floors. (0.7) <i>EN3: Schudt nee, beweegt handen (beeldt vloer uit)</i>	Lokaal
Response	SP3: Si↓. (.) <i>SP3: Knikt</i>	Minimaal
Reaction to response	EN3: Oh pisos↑ okay↓ ehm y (.) <i>EN3: Knikt</i>	Minimaal
31.		
Trigger & Indicator	EN3: eh let's see mi: (.) (2.9) EN3: Kijkt omhoog, vraagt aan iemand op achtergrond: what's a bedroom is it what's a bedroom	Lexicaal & Lokaal
Response	SP3: Habitación↑. (.) <i>SP3: Kijkt naar voren</i>	Modificatie
Reaction to response	EN3: Si eh mi habitación eh es en el cuarto piso. (3.3) EN3: Knikt, beweegt handen	Taak gebaseerd
32.		
Trigger	SP3: >Y qué es lo que más te gusta de tu habitación<? <i>SP3: Houdt microfoon voor mond</i>	Lexicaal
Indicator	EN3: Sorry↑. (0.9) <i>EN3: Kijkt vragend, leunt naar voren</i>	Globaal
Response	SP3: Qué (.) >qué es lo que más te gusta de tu habitación<? <i>SP3: Duwt microfoon voor mond</i>	Modificatie
Reaction to response	EN3: De mi estación? (1.1) <i>EN3: Kijkt vragend</i>	Testen deducties (onbegrip)
Confirmation	SP3: Qué es lo que más te gusta? (1.1) <i>SP3: Kijkt naar voren</i>	R2 (uitgebreid)
Reconfirmation	EN3: O:h↑ ehm me gusta: mis/ mi salón <i>EN3: Leunt naar achter, kijkt naar boven</i>	Taak gebaseerd (maar nog steeds onbegrip)
33.		

Trigger	SP3: No↑ está en un pueblo qué está al lado de Valencia que se llama Sueca. (.) SP3: Kijkt opzij, kijkt naar voren	Lexicaal
Indicator	EN3: Se llama qué? (0.5) EN3: Leunt naar voren	Lokaal
Response	SP3: <Sueca>. (.) SP3: Duwt microfoon tegen mond	Modificatie
Reaction to response	EN3: O:kay↓. (1.2) EN3: Knikt	Minimaal
34.		
Trigger & Indicator	EN3: Eh si un poco porque en Londres much/ muchos coches y hay más de ehm (.) coches ehm °in the traffic°. <i>EN3: Haalt hand door haar, kijkt naar boven, denkt na, kijkt vragend, lacht</i>	Lexicaal & Lokaal
Response	SP3: Tráfico? (.) <i>SP3: Glimlacht, kijkt vragend</i>	Modificatie
Reaction to response	EN3: Tráfico↓ yes yes. (1.0) <i>EN3: Knikt, lacht</i>	Minimaal
35.		
Trigger	SP3: (()) pero↓. (1.2) <i>SP3: Kijkt op, houdt microfoon tegen mond</i>	Lexicaal
Indicator	EN3: Qué↑ ehm (.) <i>EN3: Leunt op hand, kijkt vragend</i>	Globaal
Response	SP3: Que te. (2.1) Que te has mudado a una vez. (1.4) <i>SP3: Kijkt naar voren, kijkt naar beneden</i>	Modificatie
Reaction to response	EN3: E:h (.) ehm (.) me gustaría vivir en/ a Paris. (0.9) <i>EN3: Leunt op hand</i>	Taak gebaseerd onsuccesvol
36.		
Trigger & Indicator	EN3: Ha:y ehm (1.7) hay (2.0) cuánt/ h:ay (1.9) <i>EN3: Kijkt omhoog, denkt na, vraagt aan docent: how do you say how many, kijkt opzij</i>	Lexicaal & Lokaal
Response	SP3: Cuántos↓. (.) <i>SP3: Kijkt naar voren, glimlacht</i>	Modificatie
Reaction to response	EN3: Cuántos↓ hay cuántos de niños (.) en tu instituto? (0.8) <i>EN3: Kijkt naar voren</i>	Taak gebaseerd
37.		
Trigger	EN3: Eh si↓ sola hay chicas eh y: eh ha:y eh eh siete cien↑ ni/ niñas. (1.8) <i>EN3: Knikt, kijkt naar boven, knijpt met ogen, kijkt vragend</i>	Lexicaal
Indicator	SP3: Siete mille? (.) <i>SP3: Trekt wenkbrauwen op</i>	Inferentieel
Response	EN3: Eh <i>EN3: Kijkt nadenkend</i>	Minimaal
Reaction to response	SP3: Siete cientos? (2.2) <i>SP3: Kijkt naar voren</i>	Testen deducties
Confirmation	EN3: Seven hundred↓ (.) eh siete <i>EN3: Kijkt omhoog</i>	R2 modificatie
Reconfirmation	SP3: Ah yes (.) <i>SP3: Knikt</i>	Minimaal
38.		
Trigger &	EN3: E:h pe/ no ayudo mucho pero ehm (.) ehm hace mi ehm	Lexicaal

Indicator	°how do you say it°. (.) EN3: Kijkt omhoog, leunt naar voren, lacht, kijkt vragend	& Lokaal
Response	SP3: >Hacer↑ la cama<? (.) SP3: Kijkt naar voren	Modificatie
Reaction to response	EN3: Mi cama y: EN3: Knikt, glimlacht	Minimaal
39.		
Trigger & Indicator	EN3: eh después de ehm cenar ayudo mi madre eh con las platas↑ y (.) y washing↓. (1.5) EN3: Maakt rondjes met handen, glimlacht	Lexicaal & Lokaal
Response	SP3: Lavar los platos. (.) SP3: Knikt	Modificatie
Reaction to response	EN3: Si lavar los ya los platos si eh. (.) EN3: Knikt, glimlacht	Minimaal
40.		
Trigger	SP3: Eh tienes una mascota en tu casa? (.) <i>SP3: Kijkt naar beneden</i>	Lexicaal
Indicator	EN3: Una: qué↑ una? (.) <i>EN3: Kijkt vragend</i>	Lokaal
Response	SP3: Eh <una mascota>. (1.4) Un animal doméstico↑. <i>SP3: Kijkt naar beneden. Kijkt naar voren</i>	Modificatie
Reaction to response	EN3: (()) ah eh no↓. (.)No↓ no tengo porque mi casa no es muy grande↑ y no ha/ hay un jardín entonces si↓. (0.9) <i>EN3: Leunt naar achter. Kijkt naar voren, zet webcam recht</i>	Taak gebaseerd
41.		
Trigger & Indicator	EN3: Oh no eh no tengo un jardín pero tengo un patio↑/ patio↑ eh. (0.8) <i>EN3: Leunt naar achter, kijkt omhoog, kijkt vragend</i>	Lexicaal & Inferentieel
Response	SP3: Tienes patio si↑. (.) <i>SP3: Knikt</i>	Modificatie
Reaction to response	EN3: Patio si↓ muy muy pequeño. (0.8) <i>EN3: Knikt</i>	Taak gebaseerd
42.		
Trigger	SP3: Y cuando sales por ahí a dónde vas? (0.9) SP3: Kijkt opzij, kijkt naar beneden	Lexicaal
Indicator	EN3: Qué↑ I'm sorry↑. (.) EN3: Leunt naar voren, wijst op koptelefoon	Globaal
Response	SP3: <Cuando sales por dónde vas?> (.)°Cuando sales por Londres°. SP3: Articuleert overdreven Kijkt naar voren	Uitgebreid
Reaction to response	EN3: OH ehm yo vivo en el centro so. (.) EN3: Knikt. Kijkt naar voren	Taak gebaseerd
Gesprek 6 (Video, Engels)		
43.		
Trigger & Indicator	SP4: Tracking is (.) just walking? (.) <i>SP4: Kijkt vragend</i>	Lexicaal & Lokaal
Response	EN4: Yeah yeah tracking.(.) <i>EN4: Knikt</i>	Minimaal
Reaction to response	SP4: It's just walking for a long time you don't have to do like a lot of stuff. (0.6) <i>SP4: Beweegt handen op en neer, lacht</i>	Testen deducties

Confirmation	EN4: No it's actually much work (()). (0.7)	R2 (uitgebreid)
44. Trigger	EN4: Ehm (.) yeah↑ that would be/ that would be cool↓ >we can do that< (.) eh how much/ how much these will cost °I've no idea°. (1.6) <i>EN4: Knikt, kijkt vragend</i>	Lexicaal
Indicator	SP4: Eh sorry? (.) <i>SP4: Kijkt vragend</i>	Globaal
Response	EN4: Do you/ do you have the costs↓ of that↓ ehm <i>EN4: Beweegt heen en weer</i>	Modificatie
Reaction to response	SP4: Eh I think↑ forty euros if it is in a weekend. (.) <i>SP4: Kijkt op papier voor zich</i>	Taak gebaseerd
Confirmation	EN4: Forty euros okay↓. (.) <i>EN4: Knikt</i>	Herbevestiging
45. Trigger	EN4: Yeah eh how much is the flight↑ >I didn't write that down<. (0.9) <i>EN4: Kijkt vragend</i>	Lexicaal
Indicator	SP4: What? (.) <i>SP4: Kijkt vragend gaat iets naar voren</i>	Globaal
Response	EN4: How much is the flight↑ I didn't write that one down↓. (.) <i>EN4: Kijkt vragend</i>	Modificatie
Reaction to response	SP4: Eh the flight is ehm <two hundred fifty eight↓>. (.) <i>SP4: Leest voor</i>	Taak gebaseerd
Confirmation	EN4: °Two fifty eight° brilliant (.) <i>EN4: Schrijft iets op</i>	Herbevestiging
46. Trigger & Indicator	SP4: So↓ I write we compromised↑. (.) SP4: Schrijft	Lexicaal
Response	SP4: Yeah yeah we compromised↓. (11.9) SP4: Knikt, schrijft	Minimaal
47. Trigger	I'll email↑ you about the concert of Taylor Swift T-Swizzle. (.)	Lexicaal
Indicator	Yeah T-Swizzle why do you say THAT in English I never get it like swizzle↓. (0.6) Glimlacht	Lokaal
Response	What do I say? (.) Duwt koptelefoon recht	Onbegrip
Reaction to response	°T-Swizzle° (.) why do you say that when you talk about Taylor Swift °in English°? (0.5)	Minimaal
Confirmation	But what↑ did I say↑ yeah? (.) Kijkt verbaasd	Nieuwe RR: minimaal (onbegrip)
Reconfirmation	Ehm it's like a <way> of like a surname like a nickname like say T-Swizzle (()). (.) Haalt schouders op	Nieuwe confirmation, is R2 is uitgebreid
	>Wait wait< can you type that I can't hear you very well↓. (2.3) Kijkt moeilijk, duwt koptelefoon tegen oren	Reconfirmation, onbegrip,
	Praten het uit in de chat	Beide

		betekenisonderhandelingen opgelost in chat
48.		
Trigger	SP4: Ehm I think I'll come in July because I would really like to be an <au pair> in a house↓ do you know? (.) <i>SP4: Kijkt vragend</i>	Lexicaal
Indicator	EN4: A/ a what in a house? (0.6) <i>EN4: Kijkt vragend</i>	Lokaal
Response	SP4: An au pair↓. (.) <i>SP4: Typt au pair in chat</i>	Modificatie
Reaction to response	EN4: Au pair? (12.4) <i>EN4: Kijkt vragend, kijkt naar scherm, typt</i>	Minimaal (onbegrip)
Confirmation	SP4: >Do you know</ do you know what is that? (.) <i>SP4: Leunt naar voren, kijkt vragend</i>	Begripscheck
Reconfirmation	EN4: I think I know↑. (.) <i>EN4: Kijkt nadenkend</i>	Bevestiging begrip
	SP4: It's <like a> babysitter. (.) <i>SP4: Doet haar naar achter</i>	R2 uitgebreid
	EN4: Yeah >yeah yeah yeah< I think so↓. (.) <i>EN4: Knikt, trekt wenkbrauwen op</i>	Minimale RR
	SP4: But SO we don't get <paid> we just live for free in a house anywhere. (.) <i>SP4: Beweegt handen op en neer</i>	Nog meer R2 uitgebreid
	EN4: Oh so good (.) good deal. (0.6) <i>EN4: Lacht</i>	Nog meer bevestiging begrip
Gesprek 15 (Chat, Spaans & Engels)		
49.		
Trigger	12:28 SP14: jajajajajajaja en tu instituto hay animadoras?	Lexicaal
Indicator	12:28 SP15: a que instituto vas? 12:29 EN13: que es animadoras?	Lokaal
Response	12:29 SP14: cheerleaders 12:29 EN13: yoy al godolphin y latymer en londres 12:30 SP14: nosotras al clot del moro	modificatie
Reaction to response	12:30 EN13: jajajaja no tenemos animadoras!!	Taak gebaseerd
50.		
Trigger	12:35 SP14: no jajja we go to com sona l'eso	Lexicaal
Indicator	12:36 EN13: is that your school?	Inferentieel
Response	12:36 SP15: other courses have this but our course no 12:37 SP15: no, is a travel that the high school offers	uitgebreid
Reaction to response	12:37 EN13: oh! thats annoying for you! 12:37 SP15: yes... 12:37 EN13: we just had a week off school, i went skiing in switzerland	Taak gebaseerd

Linguïstische onderhandelingen – syntactische trigger (N=4)

Gesprek 1 (Video, Spaans)

1.

Trigger	SP1: Lo que más↑ me gusta: de la ciudad es que siempre hay	Syntactisch
----------------	--	-------------

	sol↓. (.) <i>SP1: Knikt</i>	
Indicator	EN1: No↑ te gusta? (.) <i>EN1: Kijkt verbaasd</i>	Inferentieel
Response	SP1: Si si si. (.) <i>SP1: Haalt wenkbrauwen op</i>	Minimaal
Reaction to response	EN1: Ah oke ((lacht)) (.) no me gusta Londres porque no hay sol nunca↓ eh hay/ hace/ >hace< frio y: no es/ no es/ no hace/ hace un buen <i>EN1: Knikt, houdt hand omhoog, kijkt heen en weer, haalt wenkbrauwen op</i>	Minimaal: onsuccesvol, geen antwoord op de vraag

Gesprek 3 (Video, Spaans)

2.

Trigger & Indicator	EN2: lo odio eh lo:/ (.) lo odiè↑. (0.5) <i>EN2: Kijkt vragend</i>	Syntactisch & Inferentieel
Response	SP2: Si↓. (.) <i>SP2: Knikt</i>	Minimaal
Reaction to response	EN2: Lo/ lo odiè si↑ si↑ me encanta ehm mi casa y tu↑ vives en un piso o <i>EN2: Kijkt naar voren</i>	Minimaal

Gesprek 7 (Chat, Spaans & Engels)

3.

Trigger	12:23 EN5: que haciendo?	Syntactisch
Indicator	12:24 SP5: no te entiendo	Globaal
Response	12:24 EN5: que hiciste?	Modificatie
Reaction to response	12:24 SP5: a vale	Minimaal
Confirmation	12:24 EN5: lo siento	Minimaal

Gesprek 10 (Chat, Spaans & Engels)

4.

Trigger	12:30 EN8: y como estais tus navidades?	Syntactisch
Indicator	12:30 SP8: no entiendo lo que me has dicho	Globaal
Response	12:32 EN8: perdon - como fueron tus navidades? 12:32 EN8: ohh	Modificatie
Reaction to response	12:32 SP8: Me lo pase muy bien con mis amigos y mi familia ¿Y tus navidades?	Taak gebaseerd

Linguïstische onderhandelingen – discourse trigger (N=10)

Gesprek 3 (Video, Spaans & Engels)

1.

Trigger	SP2: Ya pero poco por poco (2.0) <poco a poco> (.) °o es no sé° tenemos que hablar de nuestras casas↑ (0.5) <i>SP2: Knikt, lacht, kijkt opzij, lacht, beweegt handen op en neer, lacht, leest iets van papier</i>	Discourse
Indicator	EN2: Lo siento ehm↓ (.) <i>EN2: Kijkt vragend</i>	Globaal
Response	SP2: Tene/ <nosotras tenemos que hablar de nuestras casas>.	Modificatie

	(1.4) <i>SP2: Articuleert overdreven</i>	
Reaction to response	EN2: A:h si si ehm ((mompelt)) <i>EN2: Leunt naar achter, knikt</i>	Minimaal
2. Trigger	SP2: Ya: museo de la ros/ (1.2) no no↓. (1.5) De los (.) <i>SP2: Haalt wenkbrauwen op, kijkt opzij, praat tegen iemand naast haar</i>	Discourse
Indicator	EN2: Qué? <i>EN2: Kijkt vragend</i>	Globaal
Response	SP2: Con agricultores para. (4.7) <i>SP2: Leunt naar achteren</i>	Uitgebreid
Reaction to response	EN2: Lo siento↓ (.) <i>EN2: Leunt naar voren</i>	Minimaal (onbegrip)
Confirmation	SP2: No↓. (.) Es que (.) un museo de: (.) un poco de chocolate y ya está no↓. (0.9) <i>SP2: Schudt nee. Beweegt met armen op en neer, wuift weg met armen</i>	R2 (uitgebreid)
Reconfirmation	EN2: °Okay°. (.) <i>EN2: Lacht</i>	Minimaal
3. Trigger	SP2: Yo tengo que ir YA que tengo <examen> ahora. (.) <i>SP2: Leunt naar voren, haalt wenkbrauwen op</i>	Discourse
Indicator	EN2: Ah↓. (2.0) Es↑/ eso es/ eso es ((.)). (.) <i>EN2: Knikt. Kijkt verbaasd, beweegt handen heen en weer</i>	Inferentieel
Response	SP2: Ahora↓ si. (1.1) <i>SP2: Knikt</i>	Minimaal
Reaction to response	EN2: Wauw (.) okay↑. (.) <i>EN2: Kijkt verbaasd</i>	Minimaal (onbegrip)
Confirmation	SP2: De mi tarea. [TIJDJE LATER]: Me voy YA que tengo <examen>. (.) <i>SP2: Kijkt opzij, zwaait</i>	R2 (modificatie)
Reconfirmation	EN2: Oh alright oh ehm. (.) <i>EN2: Leunt naar achter, zwaait</i>	Minimaal
Gesprek 4 (Video, Engels)		
4. Trigger	EN2: so where exactly wait I'm gonna bring the internet to another tab so where exactly in Greece will we go? (1.4) <i>EN2: Kijkt naar computerscherm</i>	Discourse
Indicator	SP2: Yeah↑ <i>SP2: Knikt</i>	Globaal
Response	EN2: We have to find a place eh/ we have to find a place in Greece to go↓. (1.4) <i>EN2: Kijkt heen en weer</i>	Uitgebreid
Reaction to response	SP2: Okay I don't know where. (.) <i>SP2: Kijkt naar beneden</i>	Taak gebaseerd
5. Trigger	EN2: Oh yeah when will we go? (1.3) WHEN are your holidays? <i>EN2: Leunt naar voren Kijkt naar voren</i>	Discourse
Indicator	SP2: I don't know when. (1.4) Qué? (0.9) <i>SP2: Leest iets Leunt naar voren, kijkt vragend</i>	Globaal

Response	EN2: When/ when is your holiday? (0.8) <i>EN2: Leunt verder naar voren</i>	Modificatie
Reaction to response	SP2: When↑. (0.5)	Minimaal
Confirmation	EN2: WHEN are your holidays? (1.1) <i>EN2: Articuleert overdreven</i>	R2 (modificatie)
Reconfirmation	SP2: °When°.Ehm in July↑. (3.5) <i>SP2: Houdt koptelefoon tegen oren</i>	Taak gebaseerd
Gesprek 5 (Video, Spaans)		
6.		
Trigger	SP3: Pues (.) me gustaría vivir e:n/ en campo en lugar de la ciudad↓. (1.0) <i>SP3: Glimlacht, kijkt naar voren</i>	Discourse
Indicator	EN3: En/ en la ciudad? (1.5) <i>EN3: Leunt naar voren</i>	Inferentieel
Response	SP3: Me gustaría tener un jardín grande. (.) <i>SP3: Beweegt met handen, glimlacht</i>	Modificatie (past eigenlijk niet bij vraag, nog steeds onbegrip: onsuccesvol)
7.		
Trigger	SP3: (()) me tengo que ir ya que tengo un examen ahora. (0.8) <i>SP3: Houdt microfoon tegen mond</i>	Discourse
Indicator	EN3: Qué mi↑ ah tu. (0.9) <i>EN3: Kijkt vragend</i>	Lokaal (geeft antw. op eigen vraag eigenlijk)
Response	SP3: Sí que me tengo que ir. (.) <i>SP3: Knikt</i>	Modificatie
Reaction to response	EN3: OH↑ adios↑. (.) <i>EN3: Knikt, zwaait</i>	Taak gebaseerd
Gesprek 6 (Video, Engels)		
8.		
Trigger	EN4: Ehm okay brilliant (.) so eh wait l/ I don't have that sheet is/ is the sheet on the seventh of April what's on it↑ I just got to fill blanks (.) I don't know? (1.1) <i>EN4: Kijkt vragend, bijt op nagels</i>	Discourse
Indicator	SP4: You don't know eh what? (.) <i>SP4: Kijkt veronschuldigend in camera</i>	Lokaal
Response	EN4: It't that I do/ I do know what ehm the different flights are↓ have you got↑. (0.7) <i>EN4: Bijt op lip</i>	Uitgebreid
Reaction to response	SP4: Yes↑ eh the fir/ I think the cheaper i:s eh the eighth of April↑. (.) <i>SP4: Knikt</i>	Taak gebaseerd
Confirmation	EN4: The eighth of April <brilliant> (()) brilliant (.) eh okay now↓ <accomodation> is next. (2.5) <i>EN4: Knikt, schrijft</i>	Herbevestiging
9.		
Trigger & Indicator	SP4: So you told me that you don't have this eh eh wait what was it again >I don't know↓<? (0.6)	Discourse & Globaal

	SP4: Kijkt in camera, kijkt vragend, krabt op hoofd	
Response	EN4: Oh yeah I don't/ I don't have facebook I <have> ehm snapchat though↓ I think↑ I'm/ wait I think I'm averaging↓. (.) EN4: Kijkt nadenkend	Uitgebreid
Reaction to response	(()) (.) Knikt.	?
Gesprek 7 (Chat, Spaans & Engels)		
10.		
Trigger	12:37 EN5: are you going to the beach for it?	Discourse
Indicator	12:38 SP5: what is it?	Globaal
Response	12:40 EN5: vas a la playa con fallas?	Modificatie
Reaction to response	12:41 SP5: the water is cold at this time	Taak gebaseerd
Confirmation	12:42 EN5: sorry i forgot we are speaking in english	Metalinguïstisch
Reconfirmation	12:42 SP5: no problem	Minimaal

Technische trigger (N=6)

Gesprek 6 (Video, Engels)		
1.		
Trigger	SP4: Do we <know↑> ehm the trip ehm how long is it. (0.6) <i>SP4: Beweegt handen op en neer</i>	Technisch
Indicator	EN4: Wait can you say that again >I can't hear you very well< sorry↓. (.) <i>EN4: Leunt naar voren</i>	Globaal
Response	SP4: Yes HOW LONG do you know how long is the trip? (.) <i>SP4: Kijkt vragend</i>	Modificatie
Reaction to response	EN4: <How long> ehm eh <five days> five days °so that must be°. (1.5) <i>EN4: Kijkt verschrikt</i>	Taak gebaseerd
2.		
Trigger	SP4: Taylor Swift is playing I don't if you <like> so↓ I love her a lot↓ and I would like to: (.) °can you hear me°? <i>SP4: Lacht, Vragend gezicht</i>	Technisch
Indicator	EN4: You're going a bit fast and weird can you say that again↑ I missed a bit. (.) <i>EN4: Doet koptelefoon goed</i>	Globaal
Response	SP4: Yeah↑ eh I would like to see: Taylor Swift you know↓ in <the British concert> do you know that festival↑ because she is playing there↓ the twenty six of june↑ do you know that? (.) <i>SP4: Knikt, denkt na</i>	Uitgebreid
Reaction to response	EN4: So wait who is it? (.) <i>EN4: Kijkt vragend</i>	Minimaal (onbegrip)
Confirmation	SP4: Taylor Swift. (.)	R2 Modificatie
Reconfirmation	EN4: O MY GOD↑ I love Taylor Swift she is <great> (.) I love her↑. (.) <i>EN4: Kijkt verrast, lacht</i>	Bevestiging begrip

3.		
Trigger	SP4: (()) (.) SP4: Knikt.	Technisch
Indicator	EN4: I/ I'm sorry I can't hear what you're saying (()). (1.3) EN4: Doet koptelefoon dicht tegen oren	Gloobaal
Response	SP4: I do a little bit snapchat (()) taking pictures of everything in your life. SP4: Schudt hoofd op en neer. Lacht	Uitgebreid
Reaction to Response	EN4: Hello it's↑ me↑ again↑. (1.7) EN4: Rolt met ogen, maakt 'snapchatpose', lacht	Taak gebaseerd
4.		
Trigger	SP4: Yeah T-Swizzle why do you say THAT in English I never get it like swizzle↓. (0.6) SP4: Glimlacht	Technisch
Indicator	EN4: What do I say? (.) EN4: Duwt koptelefoon recht	Lokaal
Response	SP4: °T-Swizzle° (.) why do you say that when you talk about Taylor Swift °in English°? (0.5)	Modificatie
Reaction to Response	EN4: But what↑ did I say↑ yeah? (.) EN4: Kijkt verbaasd	Minimaal (onbegrip)
Confirmation	SP4: Ehm it's like a <way> of like a surname like a nickname like say T-Swizzle (()). (.) SP4: Haalt schouders op	R2 (uitgebreid)
Reconfirmation	EN4: >Wait wait< can you type that I can't hear you very well↓. (2.3) EN4: Kijkt moeilijk, duwt koptelefoon tegen oren Praten het uit in de chat	Onbegrip Betekenisonderhandeling opgelost in chat
Gesprek 11 (Chat, Spaans & Engels)		
5.		
Trigger	12:27 EN9: si, voy a ir en Espana en- 12:27 EN9: si, voy a ir en Espana en-+ 12:27 EN9: si, voy a ir en Espana en-+	Technisch
Indicator	12:28 SP9: CUANDO IRAS A ESPAÑA?	Lokaal
Response	12:28 EN9: lo siento, esta my ordinadora	Metalinguïstisch
Reaction to response	12:28 SP9: QUE? 12:29 SP9: jajajajajaja	Minimal (onbegrip)
Confirmation	12:29 SP9: Lucy esta contigo? 12:30 SP9: esta lucy contigo¿ 12:30 EN9: voy a ir en Espana en la semana santa con mis amigos porque es un viaje con mi colegio	R2
Reconfirmation	12:31 EN9: lucy esta hablando con david 12:31 vicent: ah muy bien a que ciudad	Taak gebaseerd
6.		
Trigger	12:36 SP9: my holidays are my people i segart nothing interesting 12:37 SP9: are in my village sorry 12:37 SP9: my holidays are in my village segart	Technisch
Indicator	12:38 EN9: aaaah, i understand you now	Minimaal

